

RECENSĂMÂNTUL GENERAL AGRICOL 2010

Manualul recenzorului

CUPRINS

1. INTRODUCERE	6
2. CUVÂNT PENTRU RECENZOR	8
2.1 Confidențialitatea datelor, obligativitatea furnizării informațiilor, protecția datelor individuale	9
2.2 Precizări privind tehnica interviului ce trebuie aplicată de către recenzor	10
3. PRINCIPII ORGANIZATORICE ȘI METODOLOGICE	11
3.1 Cadrul organizatoric	11
3.2 Obligațiile și drepturile personalului de recensământ	12
3.2.1 Obligații comune pentru recezori, recenzori șefi și coordonatori	13
3.2.2 Obligații specifice coordonatorilor	13
3.2.3 Obligații specifice recenzorilor șefi	14
3.2.4 Obligații specifice recenzorilor	15
3.2.5 Drepturile personalului de recensământ	15
4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE RECENSĂMÂNTULUI GENERAL AGRICOL	16
5. UNITATEA DE RECENZARE ȘI SFERA DE CUPRINDERE A RECENSĂMÂNTULUI GENERAL AGRICOL	17
6. PROCEDEUL DE ÎNREGISTRARE	20
7. MOMENTUL ȘI PERIOADELE DE REFERINȚĂ	21
INSTRUCȚIUNI PRIVIND MODUL DE COMPLETARE A FORMULARULUI DE BAZĂ RGA 2010	21
CAPITOLUL I. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ	23
1. LOCALIZAREA EXPLOATAȚIEI AGRICOLE	23
2. STATUTUL JURIDIC AL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE	24
3. DATE DE IDENTIFICARE	26
4. DESTINAȚIA PRODUCȚIEI AGRICOLE	26
5. SE ȚINE EVIDENȚĂ CONTABILĂ A ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE ÎN CADRUL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE?	27
6. SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE,	27

CAPITOLUL II. MODUL DE UTILIZARE A TERENULUI	28
7. TEREN ARABIL	29
8. GRĂDINI FAMILIALE	34
9. PĂȘUNI ȘI FÂNEȚE	35
10. CULTURI PERMANENTE	35
11. SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ	37
12. HELEȘTEE, IAZURI, BĂLȚI	37
13. ALTE SUPRAFEȚE	38
14. SUPRAFAȚA TOTALĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE	39
15. CULTURI AGRICOLE SUCCESIVE	39
16. CIUPERCĂRII	39
17. POMI FRUCTIFERI RĂZLEȚI	39
18. CULTURI ENERGETICE	40
19. CULTURI MODIFICATE GENETIC	40
20. METODE DE PREGĂTIRE A SOLULUI	40
CAPITOLUL III. INFORMAȚII PRIVIND IRIGAȚIILE	41
21. IRIGAȚII	41
22. SUPRAFAȚA EFECTIV IRIGATĂ CEL PUȚIN O DATĂ ÎN ANUL AGRICOL 2009 - 2010	41
23. VOLUMUL DE APĂ CONSUMAT PENTRU IRIGAȚII (<i>estimare</i>)	42
24. METODE DE IRIGARE UTILIZATE	44
25. SURSA APEI PENTRU IRIGARE, UTILIZATĂ DE CĂTRE EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ	44
CAPITOLUL IV. CARACTERISTICILE PEISAJULUI ȘI CONSERVAREA SOLULUI	46
26. CARACTERISTICILE PEISAJULUI	46
27. CONSERVAREA SOLULUI (<i>anul agricol 2009 - 2010</i>)	46
CAPITOLUL V. EFECTIVE DE ANIMALE (<i>la 1 decembrie 2010</i>)	49
28. BOVINE (<i>taurine și bubaline</i>)	49
29. OVINE	50
30. CAPRINE	50
31. PORCINE	50
32. PĂSĂRI	51
33. TOTAL CABALINE	51
34. MĂGARI ȘI CATĂRI	51
35. TOTAL IEPURI DE CASĂ	51
36. FAMILII DE ALBINE	51
37. ALTE ANIMALE	51

CAPITOLUL VI. PĂȘUNAT, ADĂPOSTURI PENTRU ANIMALE ȘI GUNOI DE GRAJD	52
38. PĂȘUNAT (<i>anul agricol 2009 - 2010</i>)	52
39. ADĂPOSTURI PENTRU ANIMALE (<i>la 1 decembrie 2010</i>)	52
40. FERTILIZAREA CU GUNOI DE GRAJD	53
41. DEPOZITAREA GUNOIULUI DE GRAJD ȘI FERMENTAREA ACESTUIA	54
CAPITOLUL VII. MAȘINI ȘI ECHIPAMENTE AGRICOLE (<i>anul agricol 2009 - 2010</i>)	55
42. MAȘINI ȘI ECHIPAMENTE AGRICOLE	55
CAPITOLUL VIII. AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ	58
43. METODE DE PRODUCȚIE ECOLOGICĂ	58
CAPITOLUL IX. DEZVOLTARE RURALĂ	60
44. SPRIJIN PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ	60
CAPITOLUL X. PERSOANE CARE AU LUCRAT ÎN AGRICULTURĂ	
(<i>anul agricol 2009-2010</i>)	63
45. MEMBRII EXPLOATAȚIEI AGRICOLE FĂRĂ PERSONALITATE JURIDICĂ	63
46. SALARIAȚI ȘI ALTE CATEGORII DE PERSOANE CARE AU LUCRAT ÎN EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ	67
47. NIVELUL DE INSTRUIRE AL ȘEFULUI EXPLOATAȚIEI	75
CAPITOLUL XI. ALTE ACTIVITĂȚI ADUCĂTOARE DE VENITURI	
(<i>anul agricol 2009 - 2010</i>)	71
48. ALTE ACTIVITĂȚI ALE EXPLOATAȚIEI AGRICOLE, DIRECT LEGATE DE ACEASTA, ADUCĂTOARE DE VENITURI	71
CAPITOLUL XII. ALTE INFORMAȚII PRIVIND ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE	
ÎN CADRUL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE (<i>anul agricol 2009 - 2010</i>)	74
49. VÂNZĂRI DIN PRODUCȚIA PROPRIE	74
CAPITOLUL XIII. DISTRIBUȚIA SUPRAFEȚEI AGRICOLE A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE	
PE JUDEȚE	75
50. DISTRIBUȚIA SUPRAFEȚEI AGRICOLE A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE PE JUDEȚE	75
CAPITOLUL XIV. ALTE INFORMAȚII	76
51. INFORMAȚIILE FURNIZATE AU FOST OBȚINUTE PRIN INTERVIEWAREA	76
52. NUMELE ȘI PRENUMELE PERSOANEI INTERVIEWATE	76
MODUL DE COMPLETARE A FORMULARULUI PRIVIND REZULTATELE PROVIZORII	77
Anexe:	
Formular privind rezultatele provizorii	
Formular de culegere a datelor pentru Recensământul General Agricol 2010	

1. INTRODUCERE

Legislația europeană referitoare la statistica structurilor agricole și recomandările Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) prevăd organizarea și efectuarea de recensăminte generale agricole la intervale de 10 ani.

Având în vedere calitatea de stat membru al Uniunii Europene și acquis-ul comunitar în domeniul statisticii agricole, România trebuie să efectueze recensământul general agricol cu an de referință 2010.

Concomitent cu efectuarea Recensământului General Agricol 2010, se va efectua și ancheta statistică exhaustivă “Metode de producție agricolă”, cu mențiunea că se va utiliza un singur formular de culegere a datelor pentru ambele cercetări statistice.

Cadrul legislativ pentru efectuarea Recensământului General Agricol 2010 din România este:

- Regulamentul (CE) al Parlamentului European și al Consiliului nr.1166/ 2008 privind anchetele referitoare la structura exploatațiilor agricole și ancheta privind metodele de producție agricolă;
- Legea nr.153/ 2008, privind efectuarea recensământului general agricol din România;
- Hotărârea Guvernului nr. 1370/ 2009, privind organizarea și efectuarea recensământului general agricol din România.

Legea nr.153/ 2008 privind efectuarea recensământului general agricol din România stabilește atât structurile de lucru la nivel central, cât și personalul suplimentar angajat la Institutul Național de Statistică și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, la nivel central și județean, care își va desfășura activitatea în perioada 2010 – 2012.

Hotărârea Guvernului nr. 1370/ 2009 privind organizarea și efectuarea recensământului general agricol din România se referă la structurile de lucru la nivel teritorial și la bugetul Recensământului General Agricol 2010.

În Regulamentul (CE) al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1166/ 2008 privind anchetele referitoare la structura exploatațiilor agricole și ancheta privind

metodele de producție agricolă, la Art. 13 “Contribuția Comunitară” sunt prevăzute finanțările din partea Uniunii Europene care, pentru România, se ridică la suma de 4 milioane Euro.

Colectarea datelor în teren, pentru Recensământul General Agricol 2010 din România, se va efectua în perioada decembrie 2010 - ianuarie 2011, iar rezultatele finale vor fi disponibile și se vor transmite la Eurostat la data de 30 iunie 2012, pentru recensământ și la data de 31 decembrie 2012, pentru ancheta privind metodele de producție agricolă.

Informațiile obținute prin efectuarea recensământului general agricol vor evidenția schimbările structurale intervenite în perioada de post-aderare a României la Uniunea Europeană și în comparație cu alte cercetări statistice, precum și cu Recensământul General Agricol 2002, în ceea ce privește suprafața agricolă utilizată, efectivele de animale, irigațiile, dotările exploataților agricole cu mașini și echipamente agricole, dezvoltarea rurală, indicatori de agro-mediu, persoanele care au desfășurat activități agricole etc.

De asemenea, recensământul va permite obținerea de date relevante necesare evaluării politicilor agricole.

În același timp, recensământul va asigura și informațiile necesare pentru elaborarea, într-o nouă ediție, a Registrului Statistic al Exploatațiilor Agricole, bază de eșantionare pentru efectuarea cercetărilor statistice prin sondaj.

Organizarea și efectuarea Recensământului General Agricol 2010 din România se realizează, sub aspect tehnico-metodologic, de către Institutul Național de Statistică, în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Ministerul Administrației și Internelor, sub coordonarea și controlul Comisiei Centrale pentru Recensământul General Agricol 2010.

Efectuarea recensământului va conduce la îmbogățirea și diversificarea datelor și informațiilor statistice din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, puse la dispoziția societății, va servi la fundamentarea politicilor economice și sociale românești, într-un context omogen, va dezvolta capacitățile de absorbție, de către România, a fondurilor comunitare, din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale.

Rezultatele finale ale Recensământului General Agricol 2010, vor fi publicate în 5 volume, dintre care unul cu date la nivel național și patru cu date la nivelul fiecărei macroregiuni de dezvoltare.

2. CUVÂNT PENTRU RECENZOR

Prezentul manual a fost elaborat în scopul realizării unui îndrumar metodologic, indispensabil în activitatea de colectare a datelor și informațiilor statistice în teren. El conține informații de bază, definiții și explicații utile, pentru desfășurarea corectă și eficientă a activității personalului de recensământ. Acest manual nu poate rezolva toate cazurile ce pot apărea pe teren. Pentru rezolvarea cazurilor particulare și a tuturor problemelor de interpretare a acestor instrucțiuni, recenzorii se vor adresa recenzorilor șefi și coordonatorilor, care, la rândul lor, vor solicita sprijinul secretariatelor tehnice pentru recensământ, constituite la nivelul fiecărui județ și al municipiului București.

Pentru colectarea datelor în teren la recensământ și la ancheta privind metodele de producție agricolă, se va utiliza un singur formular, numit în continuare „formular de bază”.

Pentru obținerea rezultatelor provizorii, se va folosi un formular distinct, care va fi atașat formularului de bază și va fi completat pe baza datelor preluate din acesta.

Înregistrarea datelor se efectuează pe baza liberei declarații a cetățenilor, prin interviu direct (față în față), la exploatațiile agricole fără personalitate juridică, și nu impune acestora obligativitatea prezentării unor documente justificative. Pentru unitățile cu personalitate juridică (descrise în Capitolul I, punctul 2.2.) se aplică procedeul de autoînregistrare a datelor în formularul de bază și în cel pentru rezultatele provizorii.

Datele și informațiile individuale, colectate cu ocazia recensământului, sunt confidențiale și vor fi utilizate numai în scopuri statistice.

Personalul care îndrumă, coordonează și efectuează lucrările recensământului general agricol, inclusiv pentru ancheta privind mijloacele de producție agricolă, are obligația să respecte toate prevederile legale și să asigure păstrarea caracterului confidențial al datelor și informațiilor înregistrate în formularele de recensământ.

2.1 Confidențialitatea datelor, obligativitatea furnizării informațiilor, protecția datelor individuale

Conform prevederilor Legii nr. 153 din 11 iulie 2008, privind efectuarea recensământului general agricol din România, Art. 7, alin. (3), datele individuale înscrise în formularele de înregistrare sunt confidențiale și sunt utilizate numai în

scopuri statistice. Același articol, alin. (1) prevede faptul că persoanele fizice au obligația de a furniza recenzorilor date și informații corecte și complete, iar la alin. (2) se prevede că persoanele juridice au obligația de a înscrie în formularele de înregistrare date și informații corecte și complete, sub îndrumarea recenzorilor șefi/coordonatorilor.

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1370/ 18 noiembrie 2009, privind organizarea și efectuarea recensământului general agricol din România, Art. 12, alin. (2), după validarea și publicarea rezultatelor finale ale recensământului general agricol, chestionarele sunt distruse, potrivit dispozițiilor Legii arhivelor naționale nr. 16/ 1996, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, conform Hotărârii Guvernului menționate mai sus, la Art. 13, alin. (1), constituie contravenții următoarele fapte:

a) împiedicarea, în orice mod, a persoanelor implicate în acțiunea de recensământ și în ancheta privind metodele de producție agricolă, în efectuarea înregistrărilor și controlului datelor ce fac obiectul acestor două cercetări statistice;

b) refuzul furnizării informațiilor prevăzute în chestionarul de recensământ și ancheta privind metodele de producție agricolă ;

c) furnizarea de date și informații eronate sau incomplete;

d) nerespectarea dispozițiilor legale și a instrucțiunilor privind modul de înregistrare și prelucrare a datelor;

e) nerespectarea dispozițiilor legale de păstrare a caracterului confidențial al datelor personale declarate și înregistrate în chestionarul de recensământ și la ancheta privind metodele de producție agricolă;

f) refuzul completării și predării formularelor de recensământ recenzorilor șefi sau coordonatorilor de către exploatațiile agricole, pentru care este prevăzut procedeul autoînregistrării;

g) utilizarea rezultatelor obținute în alte scopuri decât cele statistice;

h) neactualizarea ori neaprobarea nomenclaturii stradale.

Același Art. 13 prevede și faptul că:

Alin. (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și c) se sancționează cu amendă de la 200 lei până la 1000 lei, iar contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. d) - h) se sancționează cu amendă de la 500 lei până la 1500 lei.

Alin. (3) Contravențiile prevăzute la aliniatul (1) se aplică atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice.

Alin. (4) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor, prevăzute la aliniatele (1) și (2), se fac de către persoanele împuternicite de prefect, primar, precum și de alte persoane anume împuternicite în acest scop de către Comisia centrală pentru recensământul general agricol.

Art. 14. Dispozițiile Art. 13 referitoare la contravenții se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

2.2 Precizări privind tehnica interviului ce trebuie aplicată de către recenzor

- Datoria de a-și prezenta calitatea oficială de recenzor, prin prezentarea legitimației la începutul vizitei în fiecare exploatare agricolă fără personalitate juridică.

- Intervievarea unei persoane competente din cadrul exploatei agricole fără personalitate juridică, de preferință capul exploatei agricole sau un alt membru adult al acesteia, care are capacitate deplină de exercițiu.

- Evitarea realizării interviului în fața unor persoane ce nu aparțin exploatei agricole, cu explicarea faptului că informațiile sunt confidențiale și vor fi utilizate numai în scopuri statistice.

- Înmânarea persoanei intervievate a unui formular de bază necompletat, pentru a-i oferi posibilitatea urmăririi întrebărilor cu mai multă ușurință. După înscrierea datelor, formularul de bază necompletat se recuperează.

- Pentru a obține răspunsuri exacte și sincere, întrebările se vor formula clar și vor fi adresate în mod politicos.

- În cazul întrebărilor cu mai multe variante de răspuns, se va prezenta persoanei intervievate lista completă a acestora, în scopul alegerii variantei corecte.

- Nu se întrerupe persoana intervievată înainte ca aceasta să termine formularea răspunsului, chiar dacă ezită (această ezitare se poate datora faptului că respondentul încearcă să-și amintească diferite aspecte legate de informațiile solicitate).

- Dacă se observă că persoana intervievată oferă un răspuns nehotărât, se asigură că a înțeles întrebarea; aceasta nu trebuie contrariată punându-se la îndoială răspunsul său.

- Înscrierea răspunsurile așa cum au fost furnizate de către persoana intervievată.
- Solicitarea semnăturii persoanei intervievate pe formularul de bază completat.
- Se mulțumește persoanei intervievate pentru timpul acordat și informațiile furnizate.

3. PRINCIPII ORGANIZATORICE ȘI METODOLOGICE

3.1 Cadrul organizatoric

La nivel național, pregătirea, organizarea și coordonarea lucrărilor de recensământ se efectuează de către Comisia Centrală pentru Recensământul General Agricol, potrivit prevederilor Legii nr. 153 din 11 iulie 2008, privind efectuarea recensământului general agricol din România.

Comisia Centrală pentru Recensământul General Agricol răspunde de pregătirea, coordonarea și monitorizarea lucrărilor necesare efectuării recensământului, având următoarele atribuții principale:

- aprobă programul general de organizare și efectuare a recensământului general agricol;
- avizează formularele și metodologia de înregistrare și prelucrare a datelor, precum și programul de publicare a rezultatelor;
- avizează clasificările și nomenclatoarele necesare înregistrării și prelucrării datelor de recensământ, cu excepția celor aprobate prin hotărâri ale Guvernului;
- aprobă, dacă se consideră oportun, organizarea de cercetări statistice selective conexe recensământului;
- aprobă instrucțiunile și modul de organizare privind acțiunile și operațiunile de împărțire a teritoriului unităților administrativ-teritoriale în sectoare și secții de recensământ;
- aprobă programul de popularizare a recensământului general agricol;
- aprobă și prezintă Guvernului rezultatele provizorii ale recensământului general agricol.

În vederea realizării lucrărilor de organizare și efectuare a recensământului în teritoriu, se organizează comisii județene și a municipiului București, sub

coordonarea prefectului, precum și comisii municipale, ale sectoarelor municipiului București, orașenești și comunale, sub coordonarea primarului.

Comisiile județene și a municipiului București organizează secretariatele tehnice. Componenta și atribuțiile comisiilor județene, a municipiului București, ale municipiilor, ale sectoarelor municipiului București, ale orașelor și comunelor, precum și ale secretariatelor tehnice sunt stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 1370/ 2009 și sunt reglementate prin norme de funcționare aprobate de către Comisia Centrală pentru Recensământul General Agricol 2010. Atribuțiile și modul de funcționare a comisiilor teritoriale au fost stabilite de către Comisia Centrală pentru Recensământul General Agricol. Pe lângă Comisia Centrală și comisiile județene și a municipiului București pentru recensământ, funcționează secretariatul tehnic central, respectiv, secretariatele tehnice teritoriale.

3.2 Obligațiile și drepturile personalului de recensământ

Personalul de recensământ este format din:

- **Recenzor** – persoana care realizează interviul la fiecare exploatație agricolă fără personalitate juridică și completează cu date și informații formularul recensământului. Recenzorul va avea o mapă, în care se vor completa între 180 și 200 de formulare pentru exploatațiile agricole recenzate care reprezintă, de regulă, un sector de recensământ.

- **Recenzor șef** – persoana care coordonează și răspunde de activitatea recenzorilor dintr-o secție de recensământ. O secție de recensământ cuprinde, în general, 5 – 7 sectoare de recensământ.

- **Coordonator** – persoana care coordonează activitatea recenzorilor șefi. De asemenea, asigură predarea formularelor către unitățile cu personalitate juridică, care desfășoară și activități agricole și acordă asistență tehnică pentru completarea, colectarea și verificarea acestora. Coordonatorul va răspunde de recenzarea unei localități (oraș, comună), în care este organizată comisia teritorială pentru recensământ.

3.2.1 Obligații comune pentru recenzori, recenzori șefi și coordonatori

- acceptarea, sub semnătură, a recrutării sale ca recenzor/ recenzor șef/ coordonator;
- participarea la instruirile organizate de către comisiile pentru recensământ;

- primirea, sub semnătură, a mapei de recensământ, verificarea conținutului acesteia și folosirea cu grijă a materialelor primite;
- studierea cu atenție a instrucțiunilor de completare a formularelor de recensământ și respectarea prevederilor acestora;
- asigurarea păstrării caracterului confidențial al datelor și informațiilor statistice înscrise în formulare;
- identificarea și cunoașterea cu exactitate a limitelor sectoarelor de recensământ, înainte de începerea înregistrării propriu-zise, preîntâmpinând astfel, omisiunile sau dubbele înregistrări;
- purtarea asupra lor, pe parcursul întregii perioade de desfășurare a lucrărilor de recensământ, a legitimației cu împuternicirea pentru probarea calității funcției pe care o exercită;
- interviuarea persoanelor declarante, cu multă atenție, clar și concis, și evitarea discuțiilor iritante și contradictorii;
- informarea permanentă a comisiei locale pentru recensământ asupra stadiului operațiunilor de recenzie, în vederea realizării, cu operativitate și eficiență, a activităților în teren.

3.2.2 Obligații specifice coordonatorilor

- preluarea, de la comisia teritorială pentru recensământ, a mapelor de recensământ;
- predarea, sub semnătură, recenzorilor șefi, a mapelor de recensământ;
- predarea către unitățile cu personalitate juridică, care desfășoară și activități agricole, a formularelor și asigurarea asistenței tehnice pentru completarea, colectarea și verificarea acestora;
- înainte de începerea recenzării rezolvă localizarea exploatației în cazul când aceasta are suprafețe divizate. Utilizează listele L2 (Lista persoanelor fizice, cu domiciliul în alte localități, care dețin/ utilizează terenuri și/ sau animale, pe raza localității) și L4 (Lista unităților cu personalitate juridică, cu sediul în altă localitate, care dețin/ utilizează terenuri și/ sau animale, pe raza localității). Comunică cu ceilalți coordonatori unde aceste persoane sau unități au domiciliul, respectiv sediul, conform listelor de mai sus, pentru stabilirea exactă a locului unde se completează și se prelucrează formularul de recensământ;

Comunicarea între coordonatori se realizează conform instrucțiunilor elaborate în acest sens.

- asigurarea coordonării activității recenzorilor șefi;
- informarea zilnică a comisiei județene pentru recensământ asupra ritmului de recenzare și a problemelor apărute în localitate;
- sesizarea în scris, a comisiilor municipale, orășenești și comunale pentru înlocuirea operativă a recenzorilor care, din motive obiective, nu mai pot lua parte la lucrările recensământului, preluarea materialelor de recensământ de la aceștia și predarea lor recenzorilor de rezervă;
- la încheierea perioadei de înregistrare, preluarea mapelor de recensământ de la recenzorii șefi, verificarea documentelor și predarea acestora împreună cu recenzorii șefi către comisiile teritoriale pentru recensământ.

3.2.3 Obligații specifice recenzorilor șefi

- predarea către recenzorii din subordine a mapelor cu materialele primite de la coordonator;
- asigurarea coordonării activității recenzorilor din sectoarele de recensământ de care răspund, prin control și îndrumare permanentă;
- deplasarea pe teren, împreună cu recenzorii din subordine, înainte de începerea operațiunilor de înregistrare, pentru delimitarea clară a sectoarelor de recensământ, preîntâmpinând, astfel, omisiunile sau dubbele înregistrări;
- analiza zilnică, împreună cu recenzorii din subordine, a activității desfășurate în fiecare sector de recensământ;
- informarea zilnică a coordonatorului asupra situației din secția de recensământ, referitoare la ritmul de recenzare și la problemele apărute;
- anunțarea coordonatorului pentru înlocuirea operativă a recenzorilor care, din motive obiective, nu mai pot lua parte la lucrările recensământului și participarea la preluarea sectoarelor și a materialelor de recensământ și la predarea acestora recenzorilor de rezervă, precum și la depășirea greutăților întâmpinate;
- preluarea mapelor cu materialele de recensământ de la recenzori, la încheierea perioadei de înregistrare, verificarea ordonării și a numerotării formularelor în cadrul mapei, precum și calitatea datelor înscrise în formulare și predarea acestora către comisiile locale;

- colaborarea cu coordonatorul pe întreaga perioadă de desfășurare a activității;
- participă alături de coordonatori la localizarea exploatațiilor agricole.

3.2.4 Obligații specifice recenzorilor

- preluarea de la recenzorul șef, sub semnătură, a mapei cu materialele de recensământ;
- identificarea pe teren, înainte de începerea înregistrărilor, împreună cu recenzorul șef, a limitei sectorului de recensământ în care urmează să efectueze înregistrările;
- efectuarea vizitei preliminare, prin deplasarea la fiecare exploatație agricolă fără personalitate juridică; cu această ocazie, va recomanda declaranților să pregătească răspunsurile care necesită timp de gândire sau de documentare prealabilă (îndeosebi cele referitoare la teren, suprafețe cultivate, timpul lucrat de fiecare persoană din exploatația agricolă fără personalitate juridică, valorificarea produselor etc.) și le va explica acestora scopul recensământului, subliniind faptul că informațiile sunt confidențiale și că ele vor fi utilizate numai în scopuri statistice;
- solicitarea de informații capului exploatației agricole fără personalitate juridică sau altei persoane adulte din cadrul acesteia;
- identificarea și localizarea corectă a exploatației agricole, indiferent de divizarea suprafeței sau a modului de deținere a terenului. Se vor respecta principiile referitoare la localizarea exploatației agricole, stabilite la punctul 5.
- informarea zilnică a recenzorului șef asupra ritmului de recenzare și a problemelor apărute în sectorul de recensământ;
- predarea către recenzorii șefi a mapelor cu întregul material de recensământ (instrucțiuni, formulare completate și necompletate), la terminarea operațiunii de înregistrare.

3.2.5 Drepturile personalului de recensământ

- pentru îndeplinirea sarcinilor (obligațiilor) ce îi revin, în timpul efectuării recensământului general agricol, conform legii, personalul de recensământ se bucură de protecția acordată persoanelor care îndeplinesc funcții ce implică exercițiul autorității de stat;

- pe întreaga perioadă de înregistrare, personalul de recensământ este scutit de toate sarcinile care îi revin la unitățile unde este încadrat și își păstrează toate drepturile de care beneficiază la acestea;
- pentru activitatea depusă în cadrul acestei acțiuni, personalul de recensământ va primi o indemnizație conform prevederilor din Hotărârea Guvernului nr.1370/ 2009 la Art. 6, alin. (1).

4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE RECENSĂMÂNTULUI GENERAL AGRICOL

În conformitate cu prevederile Legii nr. 153 din 11 iulie 2008, privind efectuarea recensământului general agricol din România, Art. 1, alin. (3), scopul acestei cercetări statistice de interes național este de a asigura date statistice pentru fundamentarea politicilor naționale în domeniul agricol, în concordanță cu acquis-ul statistic comunitar, comparabile la nivel internațional, necesare procesului de participare a României la Politica Agricolă Comună.

Recensământul general agricol are ca obiectiv principal culegerea datelor și obținerea informațiilor privind principalele caracteristici ale exploatațiilor agricole, cum sunt: identificarea în teritoriu a exploatațiilor agricole și statutul juridic al acestora, utilizarea suprafețelor agricole pe forme de administrare, suprafețele agricole cultivate, irigațiile, efectivele de animale, mașinile și echipamentele agricole, persoanele care desfășoară activități agricole, metodele de producție agricolă, dezvoltarea rurală etc.

De asemenea, recensământul general agricol mai are ca obiective:

- Evidențierea schimbărilor structurale intervenite în perioada de postaderare, precum și față de Recensământul General Agricol 2002, în ce privește suprafețele agricole utilizate, efectivele de animale, irigațiile, dotările exploatațiilor agricole cu mașini și echipamente agricole, dezvoltarea rurală, persoanele care au desfășurat activități agricole etc;
- Actualizarea Registrului Statistic al Exploatațiilor Agricole (REXA), care reprezintă cadrul de eșantionare pentru toate cercetările statistice din domeniul agriculturii;
- Obținerea de statistici suplimentare pentru îmbunătățirea calității indicatorilor de agro-mediu și pentru elaborarea politicilor agricole și de dezvoltare rurală;

- Existența de statistici comparabile privind structura exploatațiilor agricole pentru orientarea politicilor agricole comunitare prin:

- utilizarea unor clasificări standard ale exploatațiilor agricole;
- utilizarea unor caracteristici clare, în vederea stabilirii tendințelor într-o abordare unitară a problemelor de agricultură;

- Obținerea de informații statistice privind metodele de producție agricolă în vederea îmbunătățirii calității indicatorilor de agro-mediu.

Pentru a răspunde obiectivelor recensământului, formularul de culegere a datelor este structurat pe următoarele capitole:

1. informații generale privind exploatația agricolă
2. modul de utilizare a terenului
3. informații privind irigațiile
4. caracteristicile peisajului și conservarea solului
5. efective de animale
6. pășunat, adăposturi pentru animale și gunoi de grajd
7. mașini și echipamente agricole
8. agricultură ecologică
9. dezvoltare rurală
10. persoane care au lucrat în agricultură
11. alte activități aducătoare de venituri
12. alte informații privind activitățile desfășurate în cadrul exploatației agricole
13. distribuția suprafeței agricole a exploatației agricole
14. alte informații

5. UNITATEA DE RECENZARE ȘI SFERA DE CUPRINDERE A RECENSĂMÂNTULUI GENERAL AGRICOL

Unitatea statistică, sau unitatea de bază pentru care se culeg date la recensământul general agricol este **exploatația agricolă**.

Exploatația agricolă este o unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/ sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară.

Unitate de sine stătătoare atât tehnic, cât și economic, presupune utilizarea în comun a forței de muncă și a mijloacelor de producție (terenuri, mașini agricole etc.).

Gestiunea unică a exploatației agricole înseamnă că există o persoană sau un grup de persoane care are răspunderea juridică și economică a acesteia.

Activitățile agricole la care se face referire sunt următoarele:

- Cultivarea plantelor nepermanente
- Cultivarea plantelor permanente
- Înmulțirea plantelor
- Cultivarea ciupercilor
- Creșterea animalelor
- Cultivarea plantelor combinată cu creșterea animalelor
- Menținerea terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu

Cazuri speciale:

a) dacă o suprafață agricolă a unei exploatații agricole este transferată succesorului (moștenitorului), aceasta:

- este inclusă în exploatația agricolă a succesorului, dacă exploatația agricolă există și este condusă de acesta, cu utilizarea forței de muncă și a mijloacelor de producție proprii
- reprezintă o exploatație agricolă nouă, dacă succesorul nu are o exploatație agricolă și conduce și utilizează suprafața agricolă respectivă, independent de exploatația agricolă mamă
- rămâne la exploatația agricolă mamă, dacă, în continuare, are aceeași conducere și suprafața agricolă respectivă este lucrată împreună cu aceeași forță de muncă și aceleași mijloace de producție

b) două sau mai multe exploatații agricole își pun resursele în comun pentru desfășurarea activităților agricole, însă conducerile rămân separat; în acest caz, exploatațiile agricole rămân de sine stătătoare (livezi, cirezi, lăptării etc.).

c) următoarele unități **sunt considerate** ca fiind exploatații agricole, numai dacă îndeplinesc toate criteriile de definire a unei exploatații agricole:

- crescătoriile de tauri, vieri, berbeci, țapi, herghelii, incubatoare
- unitățile anexe ale institutelor de cercetare, sanatorii, comunități religioase și școli
- sectoarele agricole care sunt parte a unităților industriale
- terenul comun constând în pășune, teren horticol sau altă suprafață agricolă utilizată, cu condiția ca acest teren să fie gestionat ca o exploatație agricolă de către autoritatea locală autorizată (de exemplu: primării). În această categorie nu se include terenul comun dat în parte sau terenul comun care a fost arendat

- unitățile agricole care mențin terenul în bune condiții agricole și de mediu, ca unică activitate

d) exploatarea agricolă rămâne de sine stătătoare, indiferent de localizarea suprafețelor agricole sau a efectivelor de animale, dacă are o conducere unică și utilizează aceeași forță de muncă și aceleași mașini și echipamente agricole pentru întreaga exploatare.

e) următoarele categorii de unități **nu sunt considerate** exploatare agricole decât dacă desfășoară și activități agricole:

- grajdurile pentru cai de curse, de călărie, de galop (adică terenul folosit pentru antrenamentul cailor de curse)

- târgurile, abatoarele (fără creșterea animalelor)

- unități economice cu activitate de vânătoare, silvicultură, exploatare forestieră sau piscicultură

- unități prestatoare de servicii în agricultură (mecanizarea, chimizarea și protecția fito-sanitară, îmbunătățiri funciare și irigații etc)

f) exploatarea agricole care dețin **numai** o suprafață agricolă neutilizată, **vor fi recenzate**.

g) nu reprezintă exploatare agricolă și, deci, nu sunt înregistrate, acele gospodării care nu trec de un prag minim: au ca suprafață agricolă utilizată **numai** grădina familială (suprafață mai mică sau egală cu 15 ari) și cresc **numai** câteva păsări (mai puțin de 10) pentru consumul propriu. De asemenea, dacă o gospodărie deține numai heleștee, iazuri, bălți, nu este considerată exploatare agricolă.

h) Dacă exploatarea agricolă deține **numai** un animal mare (bovină sau porcină, sau ovină, sau caprină) sau familii de albine, **aceasta va fi recenzată**.

Localizarea exploatarei agricole

Exploatarea agricolă este localizată în locul în care se desfășoară cea mai mare parte din producția agricolă sau toată producția agricolă.

Localizarea exploatarei agricole se va realiza de către recenzor, pe baza informațiilor primite de la persoana intervievată.

Localizarea exploatarei agricole se poate stabili după:

a) Parcela cea mai importantă

În cazurile în care parcelele de teren sunt situate la distanță una față de alta, sau sunt dispersate în mai multe regiuni (localități), se ia în calcul parcela cea mai importantă. Același lucru este valabil pentru exploatarea agricole care au suprafețe de teren în mai multe regiuni. O astfel de exploatare va fi tratată ca o singură unitate,

în măsura în care ea constituie o unitate de sine stătătoare, atât din punct de vedere tehnic, cât și economic.

Cea mai importantă parcelă agricolă se stabilește după următoarele criterii:

- intensivitatea producției pe teren arabil
- culturi permanente (fructe, plantații viticole)
- pășuni și fânețe naturale

Mărimea parcelei poate fi cel mai simplu indicator ca importanță, din moment ce valoarea economică a parcelei se poate schimba de la un an la altul, în funcție de cultura plantată și de producție.

b) Locul în care se desfășoară cea mai mare parte a activităților agricole ale exploatației

Poate fi vorba de existența unei construcții agricole, adică, cea mai mare construcție utilizată pentru efectivele de animale/ alte clădiri sau construcții folosite pentru producția agricolă (de exemplu: serele).

c) Domiciliul capului exploatației agricole

Domiciliul capului exploatației agricole poate fi considerat ca loc de referință numai atunci când se află la o distanță mai mică de 5 km, în linie dreaptă, de locul în care se desfășoară cea mai mare parte a activităților agricole.

6. PROCEDEUL DE ÎNREGISTRARE

Înregistrarea datelor în formularele de recensământ se va efectua, conform prevederilor Legii nr. 153/ 2008, privind efectuarea recensământului general agricol din România, astfel:

- de către recenzor, prin interviu direct (față în față), la exploatațiile agricole fără personalitate juridică, din sectorul de recensământ atribuit. În acest scop, recenzorul se va deplasa, în mod obligatoriu, la toate exploatațiile agricole, cuprinse în listele primite de la comisia pentru recensământ;
- de către personalul desemnat de conducătorii unităților cu personalitate juridică, prin autoînregistrare, sub îndrumarea directă a recenzorului șef/ coordonatorului.

Personalul de recensământ atât la vizita preliminară, cât și în procesul de recenzare trebuie să actualizeze lista orientativă cu exploatațiile agricole, conform situației reale din teren. Se va avea în vedere în mod deosebit îndeplinirea criteriilor care definesc exploatația agricolă.

7. MOMENTUL ȘI PERIOADELE DE REFERINȚĂ

Culegerea datelor la Recensământul General Agricol din România se efectuează în perioada 2 decembrie 2010 - 31 ianuarie 2011.

Momentul de referință este:

Ziua de 1 decembrie 2010 pentru:

- efective de animale
- agricultură ecologică – sector animalier
- adăposturi pentru animale

Perioadele de referință sunt:

1. Anul agricol 2009 - 2010 (30 septembrie 2009 – 1 octombrie 2010), pentru:

- modul de utilizare a terenului
- informații privind irigațiile
- conservarea solului
- agricultura ecologică – sector vegetal
- pășunat și gunoi de grajd
- mașini și echipamente agricole
- persoane care au lucrat în agricultură
- alte activități aducătoare de venituri
- vânzări din producția proprie

2. Ultimii 3 ani, pentru:

- suprafața medie efectiv irigată
- caracteristicile peisajului
- măsuri de dezvoltare rurală

INSTRUCȚIUNI PRIVIND MODUL DE COMPLETARE A FORMULARULUI DE BAZĂ RGA 2010

Formularele se completează folosindu-se pix cu pastă de culoare albastră sau neagră.

Este interzisă utilizarea culorii « roșu » la completarea formularului.

Pentru fiecare exploatație agricolă se va completa câte un formular de bază, inclusiv formularul privind rezultatele provizorii.

Principii de completare a formularului de înregistrare:

Formularul conține câmpuri de date, prevăzute cu căsuțe, în care se completează cifre și caractere, sau se marchează cu „X” o singură dată (în cazul în care pe formularul de înregistrare este mențiunea „se acceptă o singură variantă de răspuns”) sau de mai multe ori (în cazul în care pe formularul de înregistrare este mențiunea „se acceptă variante multiple de răspuns”).

Căsuțele se completează citit, astfel încât caracterul (cifra) înscris(ă) să nu depășească liniile delimitatoare ale acestora.

Nu se admit ștersături sau corecturi ale datelor completate în căsuțe. Formularele din această situație vor fi înlocuite cu altele completate corect.

Câmpurile alfa numerice, de tip caracter (nume, adresă etc.) **se aliniază obligatoriu la stânga**, cu spațiere între elementele înscrise.

Câmpurile numerice **se aliniază obligatoriu la dreapta**: pentru suprafețe, efective de animale etc.

Exemplu: pentru animale

29.1. Oi fățătoare și mioare montate

| 10 | 2 4

La suprafețe, câmpurile cuprind două părți: hectare și ari, despărțite prin virgulă.

Exemplu: pentru suprafețe

a) Grâu comun și grâu spelt 01   2 5 , 0 0

Pentru fiecare din cele două părți se face alinierea la dreapta (în cazul în care este completată numai partea de hectare, obligatoriu se completează cu “0” căsuțele de ari, după virgulă). Totodată, dacă la partea de ari există numai o cifră, aceasta se înscrie în ultima căsuță, iar cealaltă se va completa obligatoriu cu zero (de exemplu: 5 hectare și 1 ar – se va completa 5, 01, această situație fiind posibilă până la 9 ari).

Exemplu: b) Grâu dur 02   5 , 0 1

CAPITOLUL I. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ

În cadrul acestui capitol sunt culese informații referitoare la exploatarea agricolă (unitatea de observare).

1. LOCALIZAREA EXPLOATAȚIEI AGRICOLE

- 1.1. **Numărul mapei** - se preia de către recenzor de pe eticheta mapei primite și va fi același pentru toate formularele RGA conținute în mapă. Acest număr este format din 6 cifre, dintre care, primele 2 cifre reprezintă codul județului (codul SIRUTA), iar celelalte reprezintă numărul mapei.
- 1.2. **Numărul formularului în cadrul mapei** – se completează de către recenzor și reprezintă numărul de ordine al exploatarea agricole în cadrul mapei. Acest număr este format din 3 cifre, care se aliniază la dreapta și, unde este cazul, se completează cu zero (de exemplu: 001).
- 1.3. **Județul** - se înscrie cu majuscule numele complet, în clar și fără prescurtări.
- 1.4. **Municipiul/ Orașul/ Comuna** – se înscrie cu majuscule numele complet, în clar și fără prescurtări;
- 1.5. **Localitatea componentă (satul)** – se înscrie cu majuscule numele complet, în clar și fără prescurtări. Localității componente îi corespunde un cod SIRUTA, care se va completa ulterior, prin consultarea nomenclatorului de localități.

Prezentăm 2 exemple de completare:

1.4. Municipiul/ Orașul/ Comuna	<u>BELCIUGATELE</u>							
1.5. Localitatea componentă (satul)	<u>BELCIUGATELE</u>	Cod SIRUTA <table border="1"><tr><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td><td>9</td><td>2</td></tr></table>	1	0	1	0	9	2
1	0	1	0	9	2			
1.4. Municipiul/ Orașul/ Comuna	<u>BELCIUGATELE</u>							
1.5. Localitatea componentă (satul)	<u>COJEȘTI</u>	Cod SIRUTA <table border="1"><tr><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>8</td></tr></table>	1	0	1	1	1	8
1	0	1	1	1	8			

Atenție! La acest subpunct 1.5. se realizează efectiv localizarea exploatarea agricole, conform normelor de la pagina 19

1.6. Adresa exploatației agricole din localitatea menționată la subpunctul 1.5., indiferent de statutul juridic al exploatației declarat la punctul 2, respectând principiile de completare menționate anterior. Adresa se referă la locul unde exploatația agricolă își desfășoară majoritatea activităților agricole, **nu** neapărat la sediul administrativ al exploatației, deși acestea, în multe cazuri, pot coincide (conform principiilor referitoare la localizarea exploatației agricole stabilite la punctul 5).

- pentru *localitățile rurale*, unde străzile nu sunt întotdeauna nominalizate, se înscrie doar numărul casei sau al clădirii; dacă nici una din aceste informații nu există, câmpul rămâne necompletat.

2. STATUTUL JURIDIC AL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE

Exploatația agricolă, la recensământul general agricol, poate fi:

2.1. Fără personalitate juridică:

a) exploatație agricolă individuală (cod 1) - tipul de exploatație agricolă cel mai răspândit în mediul rural care, de regulă, se compune din membrii unei familii sau asociații familiale, care utilizează în comun suprafețe agricole și/ sau cresc animale. O astfel de exploatație agricolă nu are nici o formă legală de organizare, producția agricolă obținută fiind destinată, în principal, consumului propriu și, numai în unele situații, vânzării.

b) persoană fizică autorizată, întreprindere individuală, întreprindere familială (cod 2) – conform OUG. nr. 44/ 2008, se includ:

- persoana fizică autorizată să desfășoare orice formă de activitate economică, prevăzută de lege, folosind, în principal, forța de muncă proprie;
- întreprinderea individuală, care este o întreprindere economică, fără personalitate juridică, organizată de către un întreprinzător persoană fizică;
- întreprindere familială, care este o întreprindere economică, fără personalitate juridică, organizată de către un întreprinzător persoană fizică împreună cu familia sa.

Acest tip de exploatații agricole fără personalitate juridică trebuie să dețină un Cod Unic de Identificare (CUI)/ Cod Fiscal și să fie înregistrate la Registrul Comerțului.

2.2. Cu personalitate juridică

a) regie autonomă (cod 3) - agent economic, persoană juridică al cărei patrimoniu este format din active ce aparțin integral sau în majoritate domeniului public de interes național sau local, ori domeniului proprietății private a statului, și desfășoară și activități agricole.

b) societate/ asociație agricolă (Legea 36/1991) (cod 4) - are personalitate juridică, dar nu are caracter comercial și se cuprind, deci, unitățile cu personalitate juridică care se află sub administrarea unei societăți/ asociații agricole, constituite conform Legii 36/1991, cu capital variabil și un număr nelimitat și variabil de asociați, având ca obiect de bază activitate agricolă:

- utilizarea terenurilor, mașinilor și echipamentelor agricole;
- creșterea animalelor;
- realizarea de investiții de interes agricol.

c) societate comercială cu capital majoritar privat (Legea 31/1990) (cod 5) - unitățile cu personalitate juridică, care se află sub administrarea unei societăți comerciale cu capital majoritar privat, constituite conform Legii 31/ 1990, și care desfășoară și activități agricole. Pe lângă acestea, se pot desfășura și activități neagricole.

d) societate comercială cu capital majoritar de stat (Legea 31/1990) (cod 6) - unitățile cu personalitate juridică, care se află sub administrarea unei societăți comerciale cu capital majoritar de stat, constituite conform Legii 31/ 1990, și care desfășoară activități agricole. Pe lângă acestea, se pot desfășura și activități neagricole.

e) institut/ stațiune de cercetare, unitate școlară cu profil agricol (liceu) (cod 7)

f) consiliul local/ primărie (cod 8)

g) alte instituții publice (cod 9)

*Unitățile cu personalitate juridică menționate la punctele e, f și g, care fac obiectul recensământului, sunt **numai** acele instituții/ stațiuni de cercetare, unități școlare cu profil agricol, consilii locale/ primării și alte instituții publice care desfășoară și activități agricole.*

h) unitate cooperatistă (cod 10) – unitățile cu personalitate juridică, organizate în baza Legii nr. 566/ 2004, care desfășoară și activități agricole.

i) alte tipuri (fundație, așezământ religios, școală etc.) (cod 11) - unitățile cu personalitate juridică de tipul mănăstiri, biserici, schituri, școli cu profil neagricol sau

alte organizații nonguvernamentale (fundații, asociații non-profit etc), numai dacă desfășoară și activități agricole.

Se va înscrie o singură variantă de răspuns, marcându-se cu "X" căsuța cu codul corespunzător statutului juridic al exploatației agricole.

3. DATE DE IDENTIFICARE

a) Pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică:

- 3.1. Capul exploatației agricole (utilizatorul)** – numai pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică (cele înscrise la subpunctul 2.1.). Acesta este o persoană fizică, în numele și în contul căreia exploatația agricolă fără personalitate juridică își desfășoară activitatea și răspunde, din punct de vedere juridic și economic, de toate activitățile din cadrul exploatației agricole fără personalitate juridică, suportând toate riscurile economice care decurg din activitatea desfășurată.

Se va completa, cu majuscule, numele și prenumele capului exploatației agricole, inclusiv inițiala tatălui.

3.1.1. Cod numeric personal (CNP) – obligatoriu.

3.1.2. Cod unic de identificare (CUI)/ Cod fiscal – pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică de la subpunctul 2.1.b).

b) Pentru exploatațiile agricole cu personalitate juridică:

- 3.2. Denumirea exploatației agricole** - numai pentru unitățile cu personalitate juridică înscrise la subpunctul 2.2.

3.2.1. Cod unic de identificare (CUI)/ Cod fiscal – obligatoriu pentru exploatațiile agricole cu personalitate juridică de la subpunctul 2.2.

- 3.3. Adresa capului exploatației agricole fără personalitate juridică (utilizatorul) sau a sediului unității cu personalitate juridică – se completează numai dacă este diferită de cea de la subpunctele 1.5. și 1.6.**

4. DESTINAȚIA PRODUCȚIEI AGRICOLE

- 4.1. Membrii exploatației agricole fără personalitate juridică, consumă mai mult de 50% din producția realizată?**

Acest punct se completează numai pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică, înscrise la subpunctul 2.1. și se va marca cu "X" în căsuța răspunsului corespunzător.

5. SE ȚINE EVIDENȚĂ CONTABILĂ A ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE ÎN CADRUL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE?

Acest punct se completează numai pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică, înscrise la subpunctul 2.1. și se va marca cu "X" în căsuța răspunsului corespunzător.

Evidența contabilă presupune existența unor înregistrări, efectuate în mod sistematic și regulat, atât ale veniturilor, cât și ale cheltuielilor curente.

Nu vor fi considerate operațiuni contabile:

- notițe ocazionale asupra diferitelor operații, înscrise într-o agendă;
- înregistrări asupra veniturilor și cheltuielilor (pentru a afla rentabilitatea) numai pentru o parte a activităților agricole ale exploatației agricole.

6. SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE, în anul agricol 2009 - 2010

Suprafața agricolă utilizată cuprinde terenul arabil + grădina familială + pășuni și fânețe + culturi permanente.

În coloana 1, se înregistrează suprafața agricolă utilizată totală, pe moduri de deținere.

În coloana 2, se înregistrează terenul arabil total, pe moduri de deținere.

În situația în care, la furnizarea datelor, persoana intervievată va exprima suprafețele utilizând fracții din unitățile de măsură adoptate, sau alte unități de măsură neconvenționale (pogon, prăjină, jugăr etc.), recenzorul este obligat să facă transformarea în unitățile de măsură convenționale, adoptate oficial (ha, ar) și care se regăsesc în formularul de bază, la pagina 15.

6.1. Mod de deținere – pot exista următoarele moduri de deținere a terenului:

a. în proprietate (cod 01) – suprafața agricolă care se află în proprietatea exploatației agricole și care a fost utilizată în cadrul acesteia; **nu cuprinde și suprafața dată, sub orice formă** (în concesiune, în arendă etc.) **și care nu a fost utilizată de către exploatația agricolă**, urmărindu-se, astfel, evitarea dublei înregistrări a suprafețelor, pe total țară.

b. în concesiune (cod 02) – suprafața agricolă utilizată pe baza unui contract, pentru o perioadă determinată, care poate varia între 30 și 99 de ani, și a cărei chirie poate fi nulă sau de o valoare nesemnificativă.

c. în arendă (cod 03) – suprafața agricolă utilizată de către o exploatație agricolă, în schimbul unei rente prestabilite (în bani, natură sau altă formă) și pentru care a fost încheiat un contract scris sau o înțelegere verbală, pentru o perioadă de timp determinată.

d. în parte (cod 04) – suprafața agricolă utilizată luată pe baza unui parteneriat, între proprietar și cel care a luat în parte terenul, producția agricolă obținută fiind împărțită între aceștia conform unei înțelegeri scrise sau verbale.

e. utilizat cu titlu gratuit (cod 05) – suprafața agricolă primită pentru utilizare, producția agricolă obținută îi aparține în totalitate utilizatorului.

f. alte moduri de deținere (schimb temporar, asociere etc.) (cod 06) – suprafața agricolă utilizată cu titlu de schimb temporar, terenul alocat de către parohii sau de către alte organizații unor utilizatori, terenuri părăsite și lucrate de către exploatarea agricolă.

Atenție !

Nu se vor include suprafețele agricole utilizate, aflate în proprietatea exploatarea agricole și care au fost **date** în arendă, **date** în concesiune, **date** în parte, **date** cu titlu gratuit etc. Acestea se vor înregistra numai la utilizator (la cel care a **primit** suprafețele agricole și le-a utilizat).

6.2. TOTAL (cod 07), coloana 1 - suprafața agricolă utilizată totală a exploatarea agricole, deținută în anul agricol 2009 – 2010, sub toate formele; se calculează prin însumarea punctelor (a), (b), (c), (d), (e) și (f). Aceasta **trebuie să fie egală** cu “Suprafața agricolă utilizată” calculată la Capitolul II, punct 11., cod 76, care cuprinde:

- total teren arabil
- grădini familiale
- total pășuni și fânețe
- total culturi permanente

Pentru coloana 2, totalul calculat pentru terenul arabil, **trebuie să fie egal** cu “Total teren arabil” calculat la Capitolul II, punct 7, subpunct 7.13., cod 47.

CAPITOLUL II. MODUL DE UTILIZARE A TERENULUI **(anul agricol 2009 - 2010)**

Se înregistrează informații referitoare la: **suprafața agricolă utilizată** (teren arabil, grădini familiale, pășuni și fânețe și culturi permanente), **heleștee**, **iazuri**, **bălți și alte suprafețe** (suprafața agricolă neutilizată, suprafața împădurită și suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc.).

Din suprafața totală a exploatației agricole sunt excluse suprafețele ocupate de culturi agricole succesive, ciupercării, care sunt înregistrate separat. Tot în acest capitol sunt înregistrate și informații referitoare la metodele de pregătire a solului, ca metode de producție agricolă.

Informațiile despre suprafața agricolă utilizată se referă la **anul agricol 2009 – 2010** (30 septembrie 2009 – 1 octombrie 2010).

Suprafața agricolă utilizată este formată din: teren arabil, grădini familiale, pășuni și fânețe și culturi permanente, utilizate în cadrul exploatației agricole, indiferent de modul lor de deținere.

Suprafața agricolă utilizată cuprinde atât suprafețele care au produs o recoltă în anul agricol mai sus menționat, cât și suprafețele care nu sunt încă în producție (de exemplu: plantații viticole și livezi tinere). Se includ și suprafețele care nu au putut fi recoltate datorită calamităților naturale și/ sau altor cauze, precum și suprafețele cultivate, dar care nu au fost încă recoltate.

Suprafața agricolă utilizată, deținută de către o autoritate publică (primărie, parohie etc.), asupra căreia una sau mai multe exploatații agricole are/ au drept de folosință (în comun), este raportată de către autoritatea publică respectivă (de exemplu: pășuni comunale).

Pentru exploatațiile agricole fără personalitate juridică se înregistrează suprafețele agricole utilizate, indiferent dacă acestea se află pe raza mai multor localități.

Pentru exploatațiile agricole cu personalitate juridică, care au subunități (sucursale) în alte localități, se vor înregistra informații **cumulat**, pentru toate acestea **la unitatea principală, prin autoînregistrare**.

În cazul în care o unitate cu personalitate juridică are mai multe subunități, recenzarea se va efectua la „unitatea principală”, adică la sediul social unde se întocmește bilanțul contabil.

7. TEREN ARABIL

Terenul arabil reprezintă suprafețele care se ară în fiecare an sau la intervale mai mari de timp, conform unui sistem de rotație a culturilor, în scopul cultivării plantelor anuale sau perene. Terenul arabil include și terenul rămas necultivat din cauza inundațiilor, colmatărilor, a altor calamități cu caracter temporar sau alte cauze. Rotația culturilor reprezintă practica de alternare a culturilor anuale și multianuale, cu excepția speciilor perene (sparanghel, căpșuni etc.) după un model

planificat sau la rând, astfel încât culturile aceleiași specii sau familii să nu fie cultivate pe același teren fără întrerupere. În mod normal, culturile se schimbă anual, dar pot fi întâlnite și culturi multianuale (care ocupă solul o perioadă de până la 5 ani).

De asemenea, din categoria teren arabil fac parte și terenurile ocupate cu sere, solarii, căpșunerii, precum și pășunile și fânețele naturale desțelenite și însămânțate cu plante anuale sau perene.

În terenul arabil se **înregistrează** următoarele culturi:

7.1. Cereale pentru boabe – suprafețele cultivate cu cereale, care se recoltează la maturitate, pentru boabe, indiferent de utilizarea finală a acestora: în alimentația umană, pentru furaje, materie primă pentru industrie etc. (inclusiv pentru producerea de biocombustibil); se mai înregistrează și suprafețele utilizate pentru producția de sămânță. Această grupă cuprinde:

a) grâu comun și grâu spelt (*cod 01*) – suprafața cultivată cu soiurile de grâu (de toamnă și de primăvară).

b) grâu dur (*cod 02*) – suprafața cultivată cu soiurile de grâu dur (de toamnă și de primăvară).

c) secară (*cod 03*) – suprafața cultivată cu secară și cea cultivată cu secară în amestec cu alte cereale semănate toamna și primăvara.

d) orz și orzoaică (*cod 04*) – suprafața cultivată cu orz și orzoaică de toamnă și de primăvară.

e) ovăz (*cod 05*) – suprafața cultivată cu ovăz și cea cultivată cu ovăz în amestec cu alte cereale semănate primăvara.

f) porumb (*cod 06*) – suprafața cultivată cu porumb pentru boabe, inclusiv suprafața cultivată cu porumb modificat genetic (**exclusiv** suprafețele cultivate cu porumb verde care se vor înregistra la subpunctul 7.9., cod 40).

g) sorg (*cod 07*) – numai suprafețele cultivate pentru producția de boabe pentru consum. Sorgul pentru mături se înregistrează la alte plante industriale (subpunct 7.3., cod 24).

h) orez (*cod 08*)

i) alte cereale pentru boabe (*cod 09*) – suprafața cultivată cu cereale, semănate în culturi pure, recoltate la maturitate pentru boabe și care nu se înregistrează în altă parte. Se înregistrează culturile: triticale, mei, porumb de floricele, hrișcă etc.

7.2. Plante leguminoase pentru boabe – suprafețele cultivate cu leguminoase uscate și culturi proteice recoltate la maturitate pentru boabe, indiferent de utilizarea finală a acestora: în alimentația umană, pentru furaje, ca materie primă pentru industrie (inclusiv pentru producerea de energie regenerabilă), precum și cele utilizate pentru producția de sămânță:

- a) mazăre boabe (*cod 10*)
- b) fasole boabe (*cod 11*)
- c) lupin dulce (*cod 12*)
- d) alte leguminoase pentru boabe (*cod 13*) – linte, bob, năut boabe, mazărice etc.

7.3. Plante industriale – suprafețele cultivate cu plante care necesită prelucrare industrială, înainte de utilizarea finală:

- a) în pentru fibră (*cod 14*)
- b) cânepă pentru fibră (*cod 15*)
- c) hamei (*cod 16*)
- d) tutun (*cod 17*)

Pentru punctele de mai sus (a, b, c și d) **nu se înregistrează** suprafețele cultivate pentru producția de sămânță.

e) plante oleaginoase

- floarea soarelui (*cod 18*)
- rapiță (*cod 19*)
- soia boabe (*cod 20*)
- în pentru ulei (*cod 21*)
- alte culturi oleaginoase (*cod 22*) – suprafețele cultivate cu: muștar, mac, susan, ricin, sofrănel etc.

Pentru culturile de mai sus **se înregistrează** și suprafețele cultivate pentru producția de sămânță.

f) plante medicinale, aromatice și condimente (*cod 23*) – suprafața cultivată cu plante destinate utilizării în scop farmaceutic, parfumerie sau pentru consumul uman. Plantele aromatice și condimentele se folosesc în cantități mici în special pentru aromatizarea și condimentarea preparatelor culinare, adică: chimionul, coriandrul, fenicul, anasonul, izma, levănțica, isopul, măghiranul, roinița, busuiocul, jaleșul, cimbrul de cultură, coada șoricelului, anghinarea, mușețelul, sunătoarea, nalba (mare de grădină, de cultură), pătlagina, mătrăguna, măselarița, zârna, etc.

g) alte plante industriale (*cod 24*) – suprafața cultivată cu: cicoare, sorg pentru măhuri etc. **Nu se înregistrează** și suprafața cultivată pentru producția de sămânță.

7.4. Cartofi (*timpurii, semitimpurii și de toamnă*) (*cod 25*) - suprafața cultivată cu cartofi timpurii, semitimpurii și de toamnă, inclusiv suprafața cultivată pentru producția de sămânță.

7.5. Sfecla de zahăr (*cod 26*) - suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr, atât pentru producerea zahărului, cât și a alcoolului, exclusiv suprafețele cultivate pentru producția de sămânță.

7.6. Rădăcinoase și vărzoase pentru nutreț (*cod 27*) - suprafața cultivată cu: sfecla furajeră, morcovul furajer, guliile furajere, napul furajer și alte plante rădăcinoase sau vărzoase cultivate pentru nutreț, nementionate în altă parte, exclusiv suprafețele cultivate pentru producția de sămânță.

7.7. Legume, pepeni și căpșuni (inclusiv pentru producția de sămânță):

a) în câmp (*coduri 28, 29, 30*) - suprafața cultivată cu: legume proaspete (tomate, ardei, varză, rădăcinoase, vinete, dovlecei, castraveți, ceapă, usturoi etc), pepeni verzi și galbeni, cultivate în câmp, prin rotație cu alte culturi agricole. Producția este destinată, în special, pentru industrializare. Se înregistrează și suprafața cultivată cu căpșuni în câmp.

b) în grădini pentru comercializare (*coduri 31, 32, 33*) – suprafața cultivată cu: legume proaspete (tomate, ardei, varză, rădăcinoase, vinete, dovlecei, castraveți, ceapă, usturoi etc.), pepeni verzi și galbeni, cultivate în grădini, în rotație cu alte culturi agricole. Producția este destinată, în principal, comercializării în stare proaspătă, dar poate fi utilizată și pentru industrializare. Se înregistrează și suprafața cultivată cu căpșuni în grădini.

c) în sere și solarii (*coduri 34, 35, 36*) – suprafața cultivată cu legume, pepeni și căpșuni, care, pe întreaga lor perioadă de creștere sau pe o parte predominantă a acesteia, sunt acoperite de sticlă (sere), sau alt gen de acoperișuri fixe sau mobile (fie sticlă, fie plastic rigid sau flexibil). Dacă aceeași suprafață în seră a fost utilizată pentru mai multe cicluri de cultură (în anul agricol 2009 - 2010), ea este raportată **o singură dată**.

Se ia în calcul **numai suprafața de bază** a unei sere supraetajate.

7.8. Flori și plante ornamentale (nu se includ pepinierele)

a) în câmp (*cod 37*)

b) în sere și solarii (*cod 38*)

7.9. Plante de nutreț recoltate verzi - suprafața cultivată cu toate culturile din teren arabil, recoltate verzi, destinate exclusiv furajării animalelor, cultivate în rotație cu alte culturi și care ocupă aceeași parcelă mai puțin de 5 ani (furaje anuale și multianuale). Se înregistrează și suprafața cultivată cu plante de nutreț, a căror utilizare finală o reprezintă producerea de energie regenerabilă (biomasă). **Nu se înregistrează** și suprafața cultivată pentru producția de sămânță.

a) anuale pentru fân și masă verde (*cod 39*) – suprafața cultivată cu borceag, iarba de Sudan, grâu, secară, orz, rapița de nutreț etc., recoltate verzi și destinate furajării animalelor direct ca masă verde sau conservate (siloz sau fân).

b) porumb verde (*cod 40*) – suprafața cultivată cu porumbul care se recoltează în stare verde și este folosit la hrana animalelor direct ca masă verde sau însilozat.

c) leguminoase pentru nutreț (*cod 41*) – suprafața cultivată cu culturi graminee și/ sau leguminoase în culturi pure sau amestec, care ocupă terenul o perioadă de până la 5 ani, ca: lucernă, trifoi, mazărice și alte perene.

d) alte plante pentru nutreț (*cod 42*) – suprafața cultivată cu alte plante din terenul arabil recoltate verzi, precum: sorg, iarbă grasă etc.

7.10. Plante pentru producerea de semințe și seminceri, pentru comercializare (*cod 43*) - suprafața cultivată cu:

- in pentru fibră;
- cânepă pentru fibră;
- hamei;
- tutun;
- alte plante industriale;
- sfecla de zahăr;
- rădăcinoase și vărzoase pentru nutreț;
- flori și plante ornamentale;
- plante de nutreț recoltate verzi.

Nu se înregistrează: suprafețele cultivate cu:

- cereale pentru boabe;
- plante leguminoase pentru boabe;
- plante oleaginoase;
- plante medicinale, aromatice și condimente;
- cartofi;
- legume, pepeni și căpșuni.

7.11. Alte culturi în teren arabil (cod 44) - suprafața cultivată cu diverse culturi, care nu poate fi încadrată în nici una din categoriile anterioare (de exemplu: răsadnițe, câmpuri experimentale etc.).

7.12. Teren arabil în repaus (ogor și teren rămas neînsămânțat mai puțin de 5 ani) – nu trebuie confundat cu suprafața destinată culturilor succesive și/ sau cu suprafața agricolă neutilizată. Caracteristicile esențiale ale acestui teren sunt că acesta nu a mai fost utilizat, în mod normal pe întreaga perioadă a anului agricol, fiind lăsat să se refacă și menținut în bune condiții agricole și de mediu.

Acest teren poate fi:

- fără nici o cultură
- cu vegetație naturală crescută spontan, care poate fi utilizată ca hrană pentru animale

- însămânțat exclusiv pentru producția de îngrășământ verde

Terenul arabil în repaus poate fi:

a) fără subvenții (cod 45) – ogorul și terenul rămas neînsămânțat mai puțin de 5 ani - terenul în repaus pentru care nu se acordă niciun ajutor bănesc/ subvenție;

b) cu subvenții (cod 46) – terenul arabil pentru care exploatarea agricolă are dreptul la subvenții și pentru care a depus cerere în acest sens. Se înregistrează toate suprafețele de teren arabil lăsate în repaus care primesc subvenții și sunt menținute în bune condiții agricole și de mediu.

7.13. TOTAL TEREN ARABIL (cod 47) – se însumează toate suprafețele corespunzătoare culturilor de la codurile 01 – 46.

8. GRĂDINI FAMILIALE

Grădini familiale (cod 48) – suprafața destinată obținerii produselor agricole, în principal pentru consumul propriu al membrilor exploatarei agricole fără personalitate juridică. Toate suprafețele de pe care se obțin produse destinate, în mod regulat vânzării, fac obiectul altor rubrici, chiar dacă o parte din produse sunt consumate de către membrii exploatarei agricole. O grădină familială poate fi alcătuită atât din teren arabil, cât și din culturi permanente. Aceasta are o suprafață mai mică de 15 ari (1500 m²/ 0,15 ha).

Dacă suprafața destinată grădinii familiale depășește 15 ari, diferența de suprafață (surplusul de suprafață) se va înregistra la culturile respective.

Nu se admit suprafețe cu grădini familiale la unitățile cu personalitate juridică.

9. PĂȘUNI ȘI FÂNEȚE

Se înregistrează terenurile acoperite, în mod permanent, (minim 5 ani sau mai mult), cu vegetație ierboasă, instalată pe cale naturală sau regenerată prin însămânțare sau autoînsămânțare și care nu sunt incluse în sistemul de rotație a culturilor.

Terenurile pot fi folosite pentru pășunat și/ sau cosit, iarba cosită fiind însilozată, uscată pe cale naturală (fân), sau utilizată pentru producerea de energie regenerabilă (biomasă).

9.1. Pășuni și fânețe (cod 49) – terenurile acoperite cu vegetație ierboasă, instalată pe cale naturală sau regenerată prin însămânțare și destinată pășunatului animalelor și/ sau cositului.

9.2. Pășuni și fânețe, pe terenuri accidentate (cod 50) - pășunile permanente cu productivitate scăzută, de obicei aflate pe un sol slab, de exemplu, pe zone deluroase și/ sau înalte, în pantă, nefertilizate, necultivate sau însămânțate. Aceste suprafețe sunt folosite, în mod normal, numai pentru pășunat, pentru un număr redus de animale.

9.3. Pășuni și fânețe, neutilizate pentru producție, eligibile pentru subvenții (cod 51) - suprafețele cu pășuni și fânețe neutilizate în scopuri productive, care sunt menținute în bune condiții agricole și de mediu și care sunt eligibile pentru subvenții.

9.4. TOTAL PĂȘUNI ȘI FÂNEȚE (cod 52) - se obține prin însumarea suprafețelor de la codurile 49, 50 și 51.

10. CULTURI PERMANENTE

Sunt înregistrate numai suprafețele cultivate cu culturi care ocupă solul pentru o perioadă cât mai îndelungată de timp și de la care se obțin producții mai mulți ani la rând, culturi pe care nu se practică un sistem de rotație și sunt altele decât pășunile permanente.

Culturile permanente cuprind suprafețele ocupate cu plantații pomicole, arbuști fructiferi, plantații viticole, pepiniere pomicole, pepiniere viticole și forestiere.

Sunt înregistrate atât pepinierele (cu excepția celor forestiere, necomerciale, care se includ la suprafețe împădurite), cât și plantele pentru împletituri (exemplu: răchită, salcâmi pitici).

10.1. Plantații pomicole (livezi)

Pentru plantațiile pomicole se înregistrează suprafața ocupată de pomii din livezi, indiferent de vârsta plantației.

10.1.1. Pomi fructiferi:

- a) Meri (*cod 53*)
- b) Peri (*cod 54*)
- c) Pruni (*cod 55*)
- d) Caiși și zarzări (*cod 56*)
- e) Piersici și nectarini (*cod 57*)
- f) Cireși și vișini (*cod 58*)
- g) Gutui (*cod 59*)
- h) Alți pomi fructiferi (*cod 60*) – care nu au fost menționați mai sus

10.1.2. Castani, nuci, aluni și alte specii înrudite (comestibile):

- a) Castani (*cod 61*)
- b) Nuci și aluni (*cod 62*)
- c) Alte specii de nucifere (*cod 63*) – care nu au fost menționate mai sus

10.1.3. Alți pomi

- a) Plantații de duzi pentru sericicultură (*inclusiv duzi pitici*) (*cod 64*)
- b) Alte specii (*cod 65*) – care nu au fost menționate mai sus

10.2. Arbuști fructiferi (*cod 66*) – suprafața cultivată cu plantații de zmeur, coacăz, agriș, mur, afin, trandafiri de dulceață etc., care se amenajează în ogor propriu.

10.3. Plantații viticole pentru:

a) Struguri de vin:

- *Vin de calitate (cod 67)* – suprafața ocupată cu viță de vie, utilizată de către exploatarea agricolă, pentru struguri din care se obțin vinuri de calitate, care se produc, în general, în regiunile tradiționale, vinuri ce sunt clasificate în acord cu cea mai recentă legislație și reglementări naționale și internaționale;

- *Alte tipuri de vin (cod 68)* – suprafața ocupată cu viță de vie, utilizată de către exploatarea agricolă, pentru struguri din care se produc alte vinuri decât cele de calitate;

b) Struguri de masă (*cod 69*) - suprafața ocupată cu viță de vie, utilizată de către exploatarea agricolă, pentru producerea de struguri pentru masă.

10.4. Pepiniere - suprafețe utilizate pentru:

a) Pepiniere viticole și plantații port-altoi (*cod 70*) – producerea materialului de înmulțire a viței de vie, adică a materialului săditor viticol, iar plantațiile port-altoi reprezintă terenurile ocupate cu plantații pentru producerea butașilor port-altoi.

b) Pepiniere pomicole (*pomi fructiferi*) (*cod 71*) – producerea materialului săditor pomicol, în vederea înființării plantațiilor de pomi fructiferi.

c) Pepiniere forestiere (*cod 72*) – producerea materialului săditor necesar împăduririi unor suprafețe și înființării unor perdele de protecție (de exemplu: salcâmi, stejari etc.).

d) Alte pepiniere (*cod 73*) - alte suprafețele utilizate pentru producerea materialului săditor, nementionate mai înainte, de exemplu: pepiniere de arbuști fructiferi (zmeur, coacăz, acriș, mur, afin, trandafiri de dulceață etc.) și pepiniere pentru plante ornamentale.

10.5. Alte culturi permanente (*cod 74*) - suprafețele de teren în pregătire pentru livezi, plantații viticole și alte culturi permanente (de exemplu: pomi de Crăciun).

10.6. TOTAL CULTURI PERMANENTE (*cod 75*) – suprafața obținută prin însumarea suprafețelor de la codul 53 până la codul 74.

11. SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ (*cod 76*)

Suprafața obținută prin însumarea suprafețelor de la codul 47, codul 48, codul 52 și codul 75.

Atenție!

Această suprafață trebuie să fie **egală** cu suprafața din Capitolul I “Informații generale privind exploatarea agricolă”, punctul 6 “Suprafața agricolă utilizată a exploatarea agricole”, subpunctul 6.2., cod 07, coloana 1 “Total”.

12. HELEȘTEE, IAZURI, BĂLȚI (*cod 77*)

Suprafețele aflate în administrarea exploatarea agricole, acoperite cu luciu de apă.

13. ALTE SUPRAFEȚE

13.1. Suprafața agricolă neutilizată (cod 78) - suprafața agricolă care nu a mai fost lucrată în anul de referință al recensământului, nu a mai fost cuprinsă în sistemul de rotație a culturilor și nu este menținută în bune condiții agricole și de mediu. Acest teren poate fi din nou cultivat, utilizând resursele disponibile ale exploatației agricole.

13.2. Suprafața împădurită (cod 79) – suprafața acoperită cu arbori sau arbuști forestieri, inclusiv plantațiile de plop situuate în interiorul sau exteriorul pădurilor și pepinierele din interiorul pădurilor pentru cerințele proprii ale exploatației agricole. Se înregistrează, de asemenea, amenajările forestiere (drumuri forestiere, depozite de bușteni etc.).

Se înregistrează și:

- aliniamente de arbori și plantații de protecție situate de-a lungul drumurilor, căilor ferate, cursurilor de ape și canalelor de irigație
- plantații forestiere pentru protecția terenurilor agricole: perdele antierozionale, plantații pe terenuri nisipoase, perdele de protecție a câmpurilor, în măsura în care acestea pot fi considerate suprafețe împădurite
- copacii și arbuștii crescuți în principal pentru producția de energie, indiferent de locul unde au fost crescuți

Nu se includ:

- castanii, nucii și alunii crescuți în principal pentru fructele lor (comestibile), alte plantații neforestiere
- suprafețele acoperite de parcuri
- suprafețele acoperite cu buruieni
- pepinierele de copaci forestieri destinate comercializării, din suprafața împădurită sau din afara ei, ca și pepinierele de copaci neforestieri pentru necesitățile exploatației agricole, amplasate în afara suprafeței împădurite

13.2.1. din care: Crânguri în sistem de rotație pe termen scurt (cod 80) – suprafețele împădurite folosite pentru creșterea plantelor lemnoase, pentru care perioada de rotație este de până la 20 de ani. Perioada de rotație reprezintă timpul dintre prima plantare a copacilor și recoltarea, care nu presupune despădurirea.

13.3. Suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc. (cod 81) - toate acele părți din suprafața totală care aparțin exploatației agricole și care nu constituie nici suprafață agricolă utilizată, nici suprafață agricolă neutilizată și nici suprafață împădurită.

Se înregistrează **în mod special:**

- suprafețele care nu sunt direct utilizate în rotația culturilor, dar care sunt necesare în cadrul exploatației cum ar fi terenul ocupat de clădiri sau drumuri
- suprafețele nepotrivite pentru agricultură, adică, care pot fi cultivate doar în extrem, precum câmpurile acoperite de buruieni etc.
- parcuri și grădini

14. SUPRAFAȚA TOTALĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE (cod 82)

Întreaga suprafață a exploatației agricole și este formată din:

▪ **suprafața agricolă utilizată (cod 76) + suprafața ocupată de heleștee, iazuri, bălți (cod 77) + suprafața agricolă neutilizată (cod 78) + suprafața împădurită (cod 79) + suprafața ocupată cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc. (cod 81).**

15. CULTURI AGRICOLE SUCESIVE (cod 83)

Suprafețele însămânțate succesiv, cu una sau mai multe culturi diferite. După recoltarea culturii de bază, se plantează o altă cultură, în vederea obținerii unei a doua recolte, în același an. Suprafața pe care s-au practicat culturi succesive **nu trebuie înregistrată dublu, ca suprafață agricolă utilizată**. Suprafața acoperită de cultura considerată principală va fi înregistrată la Capitolul II, punctul 7, iar suprafața acoperită de o cultură succesivă, considerată cultură secundară va fi inclusă separat, la Capitolul II, punctul 15 **“Culturi agricole succesive”**. **Nu se includ** și suprafețele ocupate cu culturile succesive din sere și din grădinile familiale.

16. CIUPERCĂRII (cod 84)

Suprafața destinată cultivării ciupercilor, în spații special amenajate sau adaptate, în subsoluri, pivnițe și/ sau beciuri. Suprafața este exprimată în metri pătrați și reprezintă suma suprafețelor special amenajate (paturi sau suprafețe similare), care au fost utilizate cel puțin o dată în anul agricol 2009 - 2010.

În cazul sistemelor de cultivare supraetajate, suprafața de ciupercărie este suma suprafeței special amenajate a etajelor.

Această suprafață se înregistrează o singură dată, chiar dacă a avut mai multe cicluri de cultură în anul agricol 2009 - 2010.

17. POMI FRUCTIFERI RĂZLEȚI (cod 85)

Numărul de pomi care nu fac obiectul unei plantații pomicole (livadă) specializate (de exemplu: pomii cultivați în plantații viticole, grădini familiale, pășuni și fânețe).

18. CULTURI ENERGETICE (cod 86)

Suprafața culturilor pentru producerea de biocombustibili (de exemplu: cereale și plante oleaginoase) sau pentru altă energie regenerabilă. Această suprafață se regăsește înregistrată și la culturile respective din suprafața agricolă utilizată.

19. CULTURI MODIFICATE GENETIC (codul 87)

Suprafața cultivată cu culturi modificate genetic (CMG), așa cum sunt definite în Articolul 2 din Directiva Consiliului 2001/18/CE, înseamnă orice cultură în care materialul genetic a fost modificat printr-o modalitate ce nu se reproduce prin recombinare naturală. Această suprafață se regăsește înregistrată și la culturile respective din suprafața agricolă utilizată.

20. METODE DE PREGĂTIRE A SOLULUI

20.1. Arătură convențională (cod 88) – suprafața de teren arabil lucrată prin metode convenționale, care implică arătura prin răsturnarea brazdei, ca operație agricolă primară efectuată cu plugul, urmată de discuire cu grapa cu discuri.

20.2. Lucrare de conservare (cod 89) – suprafața de teren arabil lucrată prin metoda de conservare a solului, cu lăsarea resturilor vegetale pe suprafața acestuia, pentru controlul eroziunii și conservarea umidității în sol, lucrată fără răsturnarea brazdei (discuirea miriștilor).

Lucrarea de conservare poate include următoarele sisteme:

- **Arătura tip benzi sau înconjuratoare** - sistem de arătură cu o lățime de 5 - 20 cm, în vederea pregătirii terenului pentru însămânțare. Pământul rămas neafânat între benzi este utilizat pentru depozitarea reziduurilor. Acest sistem nu asigură utilizarea completă a terenurilor.

- **Teren cosit sau arat vertical** - sistem în care terenul este pregătit fără a fi afânat, ceea ce implică o tasare suplimentară. Din acest motiv, suprafața rămâne, în mod normal, în proporție destul de mare, acoperită cu reziduuri.

- **Arătura în brazde** - brazdele pot fi înguste sau largi și pot fi în linii paralele sau realizate în pante ușoare, în funcție de destinația lor, pentru a menține umiditatea sau pentru a drena excesul de apă. Aceste brazde pot fi semi-permanente sau se pot realiza în fiecare an.

20.3. Fără arătură (cod 90) – suprafața de teren arabil pe care nu se aplică nici o arătură sau lucrare de mobilizare superficială a stratului arabil, între recoltatul culturii premergătoare și semănatul culturii următoare, în asolament.

CAPITOLUL III. INFORMAȚII PRIVIND IRIGAȚIILE (anul agricol 2009 - 2010)

21. IRIGAȚII

21.1. Suprafața amenajată pentru irigat (cod 01) – suprafața agricolă utilizată maximă care ar fi putut fi irigată în anul agricol 2009 - 2010, indiferent de anul în care a fost amenajată, utilizând echipamentele și cantitatea de apă disponibile în exploatarea agricolă, cu excepția grădinilor familiale și culturilor în sere și solarii. Se înregistrează numai suprafețele agricole pentru care lucrările de amenajare sunt utilizabile.

21.2. Suprafața medie efectiv irigată în ultimii 3 ani (cod 02) – suprafața medie irigată în ultimii 3 ani, inclusiv în anul agricol 2009 - 2010, cu cel puțin o udare la nivelul întregii exploatați agricole.

22. SUPRAFAȚA EFECTIV IRIGATĂ CEL PUȚIN O DATĂ ÎN ANUL AGRICOL 2009 - 2010 (cod 03)

Suprafața cultivată care a fost efectiv irigată cel puțin o dată în anul agricol menționat. Suprafața de teren cultivată într-un an agricol cu mai multe culturi (succesive sau asociate), se înregistrează o singură dată astfel:

- Dacă suprafața irigată pentru cultura principală este mai mare decât suprafața irigată pentru cultura secundară, se înregistrează suprafața irigată corespunzătoare culturii principale.

- Dacă suprafața irigată pentru cultura secundară este mai mare decât suprafața irigată pentru cultura principală, se înregistrează suprafața irigată corespunzătoare culturii secundare.

Exemplul 1: Suprafața cultivată cu grâu este de 100 ha, din care suprafața efectiv irigată a fost de 50 ha. Pe suprafața cultivată cu grâu, s-a cultivat, în cultură succesivă, porumb masă verde pe 100 ha. Cultura de porumb masă verde a fost irigată pe o suprafață de 90 ha. În acest caz, se înregistrează suprafața irigată de 90 ha la cultura de porumb masă verde.

Exemplul 2: Suprafața amenajată pentru irigat a unei exploatați este de 100 de ha, fiind cultivată pe 50 ha cu grâu, 25 ha cu porumb și 25 de ha cu floarea soarelui.

Caz 1: S-a irigat cultura de porumb (25 ha) o dată. Se va înregistra suprafața irigată de 25 ha.

Caz 2: S-a irigat cultura de grâu (50 ha) o dată, cultura de porumb (25 ha) o dată. Se va înregistra suprafața irigată de 75 ha.

Caz 2.1: S-a irigat cultura de grâu (50 ha) o dată, cultura de porumb (25 ha) de două ori. Se va înregistra suprafața irigată de 75 ha.

Caz 3: S-a irigat cultura de grâu (50 ha) o dată, cultura de porumb (25 ha) o dată și cultura de floarea soarelui (25 ha) o dată. Se va înregistra suprafața irigată de 100 ha.

Caz 3.1: S-a irigat cultura de grâu (50 ha) o dată, cultura de porumb (25 ha) de 3 ori, și cultura de floarea soarelui (25 ha) de două ori. Se va înregistra suprafața irigată de 100 ha.

Atenție!

Suprafața efectiv irigată poate fi **mai mică** sau **cel mult egală** cu suprafața amenajată pentru irigat. Suprafața efectiv irigată **nu poate fi mai mare** decât suprafața agricolă utilizată de la Capitolul II, punctul 11, cod 76.

De menționat faptul că, suprafața efectiv irigată cel puțin o dată în anul agricol 2009 - 2010, înscrisă la codul 03, trebuie să fie egală cu suma suprafețelor înscrise de la subpunctul 22.1. la subpunctul 22.14 (codurile 04 la 17):

22.1 Cereale pentru boabe (exclusiv culturile de porumb și orez) (cod 04)

22.2 Porumb (boabe și masă verde) (cod 05)

22.3 Orez (cod 06)

22.4 Plante leguminoase pentru boabe (cod 07)

22.5 Cartofi (timpurii, semitimpurii și de toamnă) (cod 08)

22.6 Sfeclă de zahăr (cod 09)

22.7 Rapiță (cod 10)

22.8 Floarea soarelui (cod 11)

22.9 In și cânepă pentru fibră (cod 12)

22.10 Legume , pepeni și căpșuni – în câmp (cod 13)

22.11 Pășuni și fânețe și anuale pentru fân și masă verde (cod 14)

22.12 Plantații de pomi și arbuști fructiferi (cod 15)

22.13 Plantații viticole (cod 16)

22.14 Alte culturi în teren arabil (cod 17)

23. VOLUMUL DE APĂ CONSUMAT PENTRU IRIGAȚII (estimare) (cod 18)

Volumul de apă pentru irigații, exprimat în metri cubi, utilizat de către exploatarea agricolă în anul agricol 2009 - 2010, indiferent de sursa de apă și/ sau metoda de udare folosită.

Volumul de apă pentru irigații se estimează pentru fiecare cultură, în funcție de:

- condițiile climatice ale anului
- condițiile agro-pedologice ale exploatației agricole (soluri cu textură grea, medie sau ușoară)
- cerințele de apă ale culturii
- sursa de apă
- numărul de udări

Formula generală de calcul pentru estimarea volumului de apă pentru irigații, pentru o cultură, pentru o exploatație agricolă, este următoarea:

Volumul de apă = Suprafața (exprimată în hectare) x Volumul de apă aplicat la o udare (exprimat în metri cubi la hectar) x Numărul de udări

Estimarea volumului total de apă utilizat la irigații, de către o exploatație agricolă, se va calcula prin însumarea volumelor de apă utilizate pentru toate culturile irigate.

La calculul volumului total de apă utilizat la irigații se va ține seama de următoarele informații orientative:

Cultură	Număr mediu de udări	Volumul mediu de apă utilizat la o udare (mc/ ha)
Cereale pentru boabe	1 - 2	250 - 500
Porumb	2 - 3	300 - 500
Orez	inundare	4500 - 8500
Plante leguminoase pentru boabe	1 (în mod excepțional)	250 - 300
Cartofi	2 - 5	350 - 600
Sfeclă de zahăr	2 - 3	250 - 400
Rapiță	1 (în mod excepțional)	200 - 300
Floarea soarelui	2 - 3	250 - 400
În și cânepă pentru fibră	1 (în mod excepțional)	200 - 300
Legume, pepeni și căpșuni	2 - 7	250 - 500
Pășuni și fânețe și anuale pentru fân și masă verde	2 - 6	250 - 500
Plantații de pomi și arbuști fructiferi	1 - 5	400 - 500
Plantații viticole	1 - 3	350 - 500
Alte culturi în teren arabil	2 - 6	250 - 500

24. METODE DE IRIGARE UTILIZATE

Se înregistrează metodele de irigare utilizate pentru culturile în câmp.

Nu se înregistrează metodele de irigare utilizate pentru culturile din sere, solarii, sau din grădinile familiale.

24.1 Irigare de suprafață (prin inundare, brazde) (cod 19):

- irigarea prin brazde - apa de irigație este dirijată gravitațional pe rigole deschise printre rândurile de plante.
- irigarea prin inundare - apa de irigație este distribuită într-un strat de apă deasupra nivelului solului, la diferite înălțimi.

24.2 Irigare prin aspersiune (stropire) (cod 20) – apa de irigație este administrată sub presiune pe sol/ plante, sub forma unei “ploi artificiale”.

24.3 Irigarea prin picurare (cod 21) – sau irigare localizată, unde apa de irigație este administrată, la plante, prin intermediul instalațiilor de udare localizată cu “picurătoare”, picătură cu picătură, sau prin intermediul unor micro-aspersoare sub formă de ceață.

Se va marca cu “X” în căsuța corespunzătoare, după caz, acceptându-se mai multe variante de răspuns.

25. SURSA APEI PENTRU IRIGARE, UTILIZATĂ DE CĂTRE EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ

Exploatațiile agricole pot utiliza mai multe surse de apă, în funcție de: cantitatea de precipitații dintr-un an agricol, culturile agricole practicate, accesul la sursele de apă din sistemele de irigații, instalațiile de udare de care dispun etc.

Se înregistrează **numai principala sursă de apă**, care se utilizează într-un an normal sau secetos.

25.1 Apele subterane ale exploatației agricole (cod 22) – sursele de apă din subteranul teritoriului exploatației agricole sau din apropierea acestuia, utilizate cu ajutorul pompelor, din: pânza de apă freatică, puțuri forate, izvoare naturale. Se poate utiliza și apa din subteran, care a fost stocată în rezervoare și bazine, în timpul sezonului de irigat.

25.2 Apele de suprafață ale exploatației agricole (cod 23) – apele din heleștee, lacuri naturale sau artificiale, bazine în care s-a stocat apă, aflate numai în cadrul exploatației agricole, sau utilizate numai de către exploatația agricolă.

Sursa de apă inițială poate proveni fie din apa de ploaie, fie din apă din subteran colectată în rezervoare. Dacă apa din subteran este colectată în baraje numai în perioada sezonului de irigare, va fi inclusă la subpunctul anterior 25.1. “Apele subterane ale exploatației agricole”.

25.3 Apele de suprafață din afara exploatației agricole, din lacuri, râuri sau cursuri de apă (cod 24) – apele de suprafață din lacuri, râuri, pârauri de ape naturale, sau acumulări (prin construirea de baraje) mai mici de 1000 metri cubi, create pe cursurile de apă pentru crearea posibilității de a utiliza, în bune condiții, pompe sau motopompe pentru irigarea culturilor sau pentru alte utilizări în cadrul exploatației agricole.

25.4 Apa din afara exploatației agricole, din rețelele comune de aprovizionare cu apă (cod 25) – alte surse de apă, care nu au fost menționate la punctele precedente. Sursa de apă pentru exploatația agricolă o reprezintă rețeaua de aprovizionare cu apă, publică sau privată, cum sunt rețelele comunale de aprovizionare cu apă sau rețelele de conducte și canale din cadrul sistemelor de irigații. Pentru accesul la aceste surse de apă, se percepe, de obicei, o taxă. Tot aici se poate înregistra și apa adusă în tancuri în exploatația agricolă.

25.5 Alte surse (cod 26) – apele din Marea Neagră sau lacurile saline, care pot fi utilizate după tratarea apei în vederea reducerii salinității, sau ape reziduale tratate pentru a putea fi utilizate la irigare, sau alte surse de apă care nu au fost menționate mai sus.

Se marchează cu “X” în căsuța corespunzătoare, după caz, acceptându-se o singură variantă de răspuns.

CAPITOLUL IV. CARACTERISTICILE PEISAJULUI ȘI CONSERVAREA SOLULUI

26. CARACTERISTICILE PEISAJULUI

26.1. Elemente liniare întreținute de cel puțin 3 ani

a) **gard viu** (*cod 01*) – șiruri de arbuști sau tufișuri care formează un “gard viu” uneori având un șir central de copaci.

b) **aliniamente de copaci** (*cod 02*) – linii continue de vegetație forestieră, realizate din copaci, care formează, de regulă, granițe în cadrul terenului agricol, sau de-a lungul drumurilor și/ sau cursurilor de apă.

c) **ziduri** (*de piatră etc.*) (*cod 03*) – structuri de piatră realizate de către om.

Elementele liniare se consideră a fi întreținute dacă utilizatorul din exploatarea agricolă asigură un nivel minim de întreținere, evitând, astfel, deteriorarea acestora, indiferent dacă primește sau nu subvenții în acest sens.

26.2. Elemente liniare înființate în ultimii 3 ani

a) **gard viu** (*cod 01*)

b) **aliniamente de copaci** (*cod 02*)

c) **ziduri** (*de piatră etc.*) (*cod 03*)

27. CONSERVAREA SOLULUI (*anul agricol 2009 - 2010*)

27.1 Acoperirea solului iarna

Se referă la modul în care este acoperit terenul arabil (semănat/ cultivat în anul de referință) cu plante, resturi de plante sau lăsat neacoperit în timpul iernii.

Pentru reducerea degradării solului se pot utiliza diferite practici agricole. Menținerea solului acoperit pe timp de iarnă reprezintă una din practicile agricole de reducere a eroziunii solului, a substanțelor poluante, pesticide și altele, îmbogățind, în același timp, materia organică a solului.

a) **cultură de toamnă** (*cod 01*) – suprafața de teren arabil pe care culturile sunt semănate toamna și cresc în timpul iernii (culturi normale de toamnă, ca de exemplu grâul de toamnă, rapița de toamnă etc.) și care sunt recoltate în sezonul următor sau destinate pășunatului.

b) **cultură protectoare/ cultură intermediară** (*cod 02*) – suprafața de teren arabil pe care culturile sunt semănate, în mod special, pentru reducerea pierderilor de îngrășământ din sol, a nutrienților și a pesticidelor în timpul iernii, sau în alte perioade în care suprafața respectivă ar putea rămâne descoperită. Interesul economic pentru aceste culturi este scăzut, obiectivul principal fiind acela de a

proteja solul și nutrienții. În mod normal, terenul este arat primăvara, înainte de semănarea altei culturi și nu este utilizat pentru pășunat. Suprafața de teren arabil neacoperită, sau acoperită numai cu resturi vegetale, este, în mod special, vulnerabilă în fața eroziunii solului și pierderilor de nutrienți și pesticide. În efortul de a reduce pierderile, care dăunează atât mediului înconjurător, cât și economiei, una din cele mai eficiente măsuri de combatere a acestora este de a păstra suprafața acoperită cu plante pe parcursul anului. Aceste culturi nu pot fi confundate cu cele normale de iarnă (înregistrate deja la secțiunea privind modul de utilizare a terenului) sau cu pășunea.

c) resturi de plante de cultură (*coceni, tije de floarea soarelui etc.*) (cod 03) – suprafața de teren arabil acoperită cu resturi de plante de cultură sau miriște rămase, pe timp de iarnă, de la culturile anterioare. Culturile protectoare/ culturile intermediare sunt excluse. Resturile de plante pot fi: coceni, tije de plante, miriște sau alte părți de plante care lasă straturi semnificative de paie și frunze uscate (de exemplu, sfecla de zahăr). Cartofii, de regulă, sunt excluși pentru că tulpina lor se degradează foarte repede. Lucrările de arat au loc, de regulă, primăvara. Anumite lucrări pot fi executate și toamna, dacă lasă în urmă destule resturi de plante de cultură pe suprafața terenului arabil. O parte din resturile vegetale rămase pe suprafața terenului după recoltare poate fi îndepărtată și utilizată la producerea de energie, sau în alte scopuri, cu condiția ca, cele rămase să se încadreze în pragul de 10% din volumul resturilor vegetale de pe suprafața respectivă.

d) sol neacoperit (cod 04) – suprafața de teren arabil care este arată sau lucrată toamna și nu este acoperită pe timpul iernii cu nici un fel de resturi vegetale, rămânând în această stare până la semănat în primăvara următoare. Suprafața de teren arabil pe care metodele de producție agricolă utilizate lasă în urmă mai mult de 10% din volumul resturilor vegetale, este înregistrată la punctul precedent “resturi de plante de cultură”.

27.2. Rotația culturilor: cota de teren arabil aflată în afara asolamentului planificat

Terenul arabil aflat în afara asolamentului planificat reprezintă suprafața de teren arabil pe care se cultivă aceeași cultură timp de 3 ani sau mai mult, consecutiv, și care nu face parte dintr-un sistem planificat de rotație a culturilor.

Rotația culturilor este o practică de alternare anuală a culturilor, care se cultivă pe un anumit teren, conform unei scheme, în perioadele alocate culturii succesive,

astfel încât culturile din aceeași specie să nu fie cultivate fără întrerupere pe aceeași suprafață de teren (solă).

Dacă o cultură este cultivată mai mulți ani pe același teren se consideră monocultură și ca atare, este în afara asolamentului.

Rotația speciilor diferite de cereale (de exemplu: grâu – orz - ovăz - grâu) este considerată asolament.

Conform metodologiei comunitare pentru RGA 2010, anumite culturi multianuale, cum sunt plantele ornamentale sau cele industriale (de exemplu, sparanghel, trandafiri, arbuști decorativi cultivați pentru flori sau frunze, căpșuni, hamei) sunt considerate monoculturi dacă rămân pe același teren mai mult de 3 ani.

În acest capitol este inclusă numai cota de teren arabil aflată în afara unui sistem planificat de rotație a culturilor (asolament). Acest lucru înseamnă că utilizatorul își planifică în avans ce culturi vor alterna pe o anumită parcelă de teren.

Exemplu

O exploatație agricolă de **105,00** ha, are o suprafață de 100,00 ha ocupată cu culturi de câmp aflate în rotație de **4 ani** (orz – porumb – grâu – floarea soarelui) și 5,00 ha ocupate astfel: sparanghel – **0,50** ha, căpșuni – **0,50** ha, suprafață cultivată cu plante furajere anuale – **4,00** ha. Suprafața rămasă în afara rotației este de **5,00** ha, iar "**cota de teren arabil aflată în afara asolamentului planificat**" este:

$$\frac{5}{105} \times 100 = 4,7\%$$

În formularul de culegere a datelor se va înregistra valoarea rotunjită de 5%.

CAPITOLUL V. EFECTIVE DE ANIMALE (la 1 decembrie 2010)

Se înregistrează efectivele de animale domestice pentru producție, reproducere, îngrășare/ vânzare, de muncă, existente la momentul de referință (1 decembrie 2010). Prin animale **existente** se înțeleg atât animalele prezente la sediul exploatației agricole, cât și cele aflate în afara localităților, în munți, bălți, sălașuri, transhumanță și în orice altă situație de excepție.

Înregistrarea efectivelor de animale se face după principiul proprietății, în sensul că, efectivele se înregistrează la exploatația agricolă care le deține în proprietate și nu la exploatația agricolă care le are temporar în folosință, în custodie (de exemplu, animalele luate pentru anumite servicii) sau în întreținere. Animalele contractate, dar nelivate, se înregistrează la exploatațiile agricole în care se găsesc la momentul de referință.

În cazul în care animalele aparțin la doi sau mai mulți proprietari, se vor înregistra la exploatația agricolă în care se află la momentul de referință.

Reproducătorii masculi aflați în proprietatea exploatațiilor agricole specializate (centre de reproducere și selecție, stațiunile comunale de montă etc.), care sunt dați în folosință temporară (custodie), se înregistrează la exploatațiile agricole proprietare.

28. BOVINE (*taurine și bubaline*)

Se înregistrează toate taurinele și bubalinele (bivoli, bivolițe, tineret bubalin), defalcate pe categorii de vârstă, sex și destinație economică, după cum urmează:

28.1. Bovine sub 1 an:

- a) Masculi (*cod 01*)
- b) Femele (*cod 02*)

28.2. Bovine între 1 și 2 ani:

- a) Masculi (*cod 03*) - tineretul bovin, destinat creșterii și îngrășării, în vederea sacrificării, după atingerea greutateii de sacrificare;
- b) Femele (*cod 04*) - destinate reproducerii, care se află în perioada de creștere și dezvoltare, precum și în perioada de montă, până la stabilirea gestației.

28.3. Bovine de 2 ani și peste

- a) Masculi (*cod 05*) - tineretul mascul care a depășit vârsta de 2 ani și este destinat creșterii și îngrășării, în vederea sacrificării; de asemenea, sunt înregistrați și taurii și bivoli reformati;
- b) Femele:
  - vaci pentru lapte (*cod 06*) - femelele care, datorită rasei lor sau a altor calități particulare, sunt deținute pentru producția de lapte destinată consumului uman sau obținerii produselor lactate;

- juninci (*cod 07*) - femelele de 2 ani și peste, care nu au avut nici o fătare și care, la momentul înregistrării, au fost diagnosticate ca gestante;
- altele (*cod 08*) - rasele de vaci specializate pentru producerea de viței pentru sacrificare timpurie, tineretul femel în vârstă de peste 2 ani, destinat creșterii și îngrășării în vederea sacrificării, vacile și bivolițele de lapte reformat, precum și cele care se folosesc numai pentru muncă.

28.4. TOTAL BOVINE (*cod 09*) - totalul codurilor de la 01 la 08.

29. OVINE

29.1. Oi fătătoare și mioare montate (*cod 10*) – femelele care au fătut cel puțin o dată, indiferent de vârstă, precum și tineretul femel ovin destinat reproducerii, care a fost montat.

29.2. Alte ovine (*cod 11*) – tineretul ovin (tineret femel și mascul sub 3 luni, ovine puse la îngrășat, inclusiv batalii și berbecii reformați), precum și masculii folosiți efectiv la montă (artificială și naturală).

29.3. TOTAL OVINE (*cod 12*) - totalul codurilor 10 și 11.

30. CAPRINE

30.1. Capre și tineret femel montat (*cod 13*) – femelele care au fătut cel puțin o dată, precum și tineretul femel mai mare de 1 an destinat reproducerii și montării.

30.2. Alte caprine (*cod 14*) - masculii reproducători, tineretul caprin (tineret femel și mascul sub 3 luni) și caprinele la îngrășat (indiferent de vârstă).

30.3. TOTAL CAPRINE (*cod 15*) - totalul codurilor 13 și 14.

31. PORCINE

31.1. Purcei până la 20 kg (*cod 16*) – purceii fătați, masculi și femele, aflați în maternitate, precum și tineretul aflat în creștere.

31.2. Scroafe și scrofițe pentru reproducere, de 50 kg și peste (*cod 17*) - scroafele de reproducere, indiferent de starea lor fiziologică, tineretul femel de 50 kg și peste, destinat reproducerii, precum și scrofițele montate și gestante până la fătare; sunt excluse scroafele selectate.

31.3. Alte porcine (*cod 18*):

- vierii reproducători în activitate, precum și tineretul mascul de peste 50 kg, în perioada de testare;
- tineretul porcin femel și mascul între 20 kg și 50 kg destinat îngrășării, precum și masculii și femelele destinate reproducerii;
- porcii la îngrășat, cu greutatea de peste 50 kg, precum și vierii reformați, castrați, scroafele reformat pentru recondiționare – îngrășare;
- alte porcine care nu au fost menționate mai sus.

31.4. TOTAL PORCINE (cod 19) – totalul codurilor 16, 17 și 18.

32. PĂSĂRI

32.1. Pui, găini și cocoși pentru carne (cod 20) – puii de găină, puicuțele de peste 24 de săptămâni și cocoșii, indiferent de rasă, destinați producției de carne.

32.2. Găini pentru ouă (cod 21) – puicuțele de peste 24 de săptămâni, care au început ouatul și găinile ouătoare, indiferent de rasă.

32.3. Curci (cod 22) – totalul efectivului acestei specii.

32.4. Rațe (cod 23) - totalul efectivului acestei specii.

32.5. Gâște (cod 24) - totalul efectivului acestei specii.

32.6. Struți (cod 25) - totalul efectivului acestei specii.

32.7. Alte păsări (cod 26) – care nu au fost menționate mai sus (*prepelite, bibilici, porumbei, fazani etc.*).

32.8. TOTAL PĂSĂRI (cod 27) – totalul codurilor de la 20 la 26.

33. TOTAL CABALINE (cod 28)

Cabalinele de muncă, armăsarii reproducători, tineret până la 3 ani, alte cabaline. Caii de călărie și caii de curse, folosiți pentru divertisment, nu sunt înregistrați (herghelii).

33.1. Femele și masculi de 3 ani și peste (cod 29) – animalele folosite pentru muncă.

34. MĂGARI ȘI CATĂRI (cod 30)

35. TOTAL IEPURI DE CASĂ (cod 31)

Toți iepurii, indiferent de vârstă și sex, din rasele pentru carne și blană, crescuți în exploatarea agricolă.

35.1. Femele pentru reproducere (cod 32) – numai femelele care au fătat cel puțin o dată.

36. FAMILII DE ALBINE (cod 33)

Numărul de familii de albine, destinate producției de miere.

37. ALTE ANIMALE (cod 34)

Hamsteri, cobai, chinchila etc., crescute pentru reproducere și comercializare; se marchează cu „X” căsuța corespunzătoare răspunsului privind prezența acestor specii de animale în exploatarea agricolă.

CAPITOLUL VI. PĂȘUNAT, ADĂPOSTURI PENTRU ANIMALE ȘI GUNOI DE GRAJD

38. PĂȘUNAT (*anul agricol 2009 - 2010*)

38.1. Pe terenuri care aparțin exploatației agricole

a) Suprafața pășunată în ultimul an (*cod 01*) – suprafața totală de pășune în proprietate sau deținută în alt mod de către exploatația agricolă, pe care animalele au pășunat.

b) Durata pășunatului (*cod 02*) – timpul (în luni) în care animalele au pășunat pe terenurile care aparțin exploatației agricole în anul de referință. Durata minimă de pășunat care se ia în considerare este de 2 ore pe zi.

Dacă timpul petrecut la pășunat este diferit, în funcție de specia de animale, se va înregistra durata cea mai mare de timp.

38.2. Pe terenuri comune

Terenul comun reprezintă terenul care nu aparține exploatației agricole, dar pe care se exercită anumite drepturi comune.

În termeni generali, terenul comun este deținut de o persoană juridică (stat, parohie, cooperative etc.) pe care pot exercita drepturi comune și alte persoane.

a) Numărul total al animalelor din exploatația agricolă care au pășunat pe terenuri comune (*cod 03*)

b) Durata pășunatului (*cod 04*) – timpul (în luni) în care animalele au pășunat pe terenuri comune, în anul de referință.

39. ADĂPOSTURI PENTRU ANIMALE (*la 1 decembrie 2010*)

Se înregistrează capacitățile standard utilizate (număr locuri) ale adăposturilor, la momentul de referință.

39.1. Bovine

Construcțiile agricole destinate adăpostirii bovinelor:

- a) Stabulație în sistem legat – dejecții solide și lichide, colectate separat (*cod 05*)
- b) Stabulație în sistem legat – dejecții semilichide, colectate amestecate (*cod 06*)
- c) Stabulație în sistem liber – dejecții solide și lichide, colectate separat (*cod 07*)
- d) Stabulație în sistem liber – dejecții semilichide, colectate amestecate (*cod 08*)
- e) Altele (*cod 09*) – care nu au fost menționate mai sus

39.2. Porcine

Construcțiile agricole destinate adăpostirii porcinelor:

- a) Cu podele acoperite parțial cu grătare (*cod 10*)
- b) Cu podele acoperite integral cu grătare (*cod 11*)
- c) Cu așternuturi de paie (*litieră profundă – stabulație liberă*) (*cod 12*)
- d) Altele (*cod 13*) – care nu au fost menționate mai sus

39.3 Găini pentru ouă

Construcțiile agricole destinate adăpostirii păsărilor:

a) Cu așternuturi de paie (*creștere liberă la sol*) (*cod 14*) – grajduri unde podeaua este acoperită cu un așternut gros de paie, turbă, rumeguș etc, alte materiale care solidifică gunoiul de grajd și care sunt îndepărtate la intervale regulate de timp, ce pot ajunge și până la câteva luni.

Directiva Consiliului (CE) 74/ 1999 distinge 3 tipuri de sisteme de creștere pentru găinile pentru ouă:

- baterii îmbunătățite, unde găinile dispun de o suprafață de cel puțin 750 cm² pentru fiecare;
- baterii neîmbunătățite, unde găinile dispun de o suprafață de cel puțin 550 cm² pentru fiecare. Începând cu 1 ianuarie 2007, asemenea baterii nu mai trebuie construite, iar, până cel mai târziu ianuarie 2012, acest sistem va fi interzis total;
- baterii cu cuiburi (cel puțin un cuib la 7 găini), cu stinghii adecvate și unde densitatea nu este mai mare de 9 găini pe m² de suprafață utilizabilă.

b) Baterii (*toate tipurile*) (*cod 15*) – adăposturile amenajate pentru creșterea găinilor pentru ouă, în baterii de cuști, având avantajul spațiului și al controlului bolilor.

- cu centură pentru găinaț (*cod 16*) – bateriile în care găinațul este transportat afară prin procedeu mecanic, cu o curea care se află sub bateriile respective.

- cu fose (*cod 17*) – bateriile în care găinațul cade într-o groapă adâncă.
- supraetajate (*cod 18*) – bateriile în care găinațul cade pe podea, unde se formează gunoiul și este îndepărtat, în mod regulat, prin procedeu mecanic.

c) Altele (*cod 19*) – care nu au fost menționate mai sus.

40. FERTILIZAREA CU GUNOI DE GRAJD

Gunoiul de grajd solid reprezintă excrementele animalelor domestice, amestecate, posibil, cu o cantitate mică de urină.

Dejecțiile amestecate reprezintă gunoi în formă lichidă, care este, de fapt, un amestec între urină și excrementele animalelor.

Gunoiul lichid reprezintă urina animalelor domestice, în care poate exista și o mică cantitate de excremente și/ sau apă.

40.1. Pondere din suprafața agricolă utilizată pe care se aplică dejecții solide (*cod 20*) – ponderea din suprafața agricolă utilizată a exploatației agricole, pe care au fost aplicate dejecții solide, în anul de referință. Suprafața se înregistrează o singură dată, chiar dacă dejecțiile solide (bălegarul) au fost împrăștiate de mai multe ori în timpul anului de referință.

40.1.1. din care: cu încorporare imediată (*prin procedeu mecanic*) (*cod 21*) – ponderea din suprafața agricolă utilizată a exploatației agricole, pe care gunoiul aplicat a fost încorporat în sol, în 4 ore de la aplicare, prin procedeu mecanic.

40.2. Pondere din suprafața agricolă utilizată pe care se aplică dejecții lichide (cod 22) – ponderea din suprafața agricolă utilizată a exploatației agricole, pe care au fost aplicate dejecții lichide, în anul de referință. Suprafața se înregistrează numai o dată, chiar dacă dejecția lichidă a fost împrăștiată de mai multe ori în timpul anului de referință.

40.2.1. din care: cu încorporare imediată (*prin procedeu mecanic*) (cod 23) – se înregistrează ponderea din suprafața agricolă utilizată a exploatației agricole, pe care dejecția lichidă a fost încorporată în sol, în 4 ore de la aplicare, prin procedeu mecanic, sau a fost direct injectată în sol.

40.3. Ponderea gunoiului de grajd scos din exploatația agricolă din total gunoi produs (cod 24) – partea din gunoiul de grajd vândută sau îndepărtată din exploatația agricolă, prin alt mod decât vânzare, estimată ca procent din totalul gunoiului produs în exploatația agricolă.

41. DEPOZITAREA GUNOIULUI DE GRAJD ȘI FERMENTAREA ACESTUIA

41.1 Unități de depozitare pentru:

a) Dejecții solide (cod 01) - facilități de depozitare, cu podea impermeabilă și șanț de scurgere, acoperite sau nu, pentru depozitarea bălegarului și/ sau a dejecțiilor în stare solidă.

b) Dejecții lichide (cod 02) - rezervoare impermeabile, deschise sau acoperite, pentru depozitarea dejecțiilor amestecate.

c) Dejecții semilichide în bazin (cod 03) - rezervoare impermeabile, deschise sau acoperite, pentru depozitarea dejecțiilor în stare lichidă.

d) Dejecții semilichide în rezervor (cod 04) - rezervoare, realizate, de obicei, din material impermeabil, utilizate pentru depozitarea amestecului de dejecții.

Se marchează cu „X” în căsuța corespunzătoare răspunsului și se acceptă mai multe variante de răspuns.

41.2 Unitățile de depozitare sunt acoperite? - facilități de stocare pentru gunoi, acoperite (capac, cort, prelată etc.) astfel încât să protejeze gunoiul împotriva ploii sau a altor precipitații, reducând, în acest mod, emisiile de amoniac. Se exclude crusta normală formată la suprafață, adică fenomenul de creare a unui strat superior de densitate mai mare, care apare în absența amestecării.

a) Pentru dejecții solide (cod 01)

b) Pentru dejecții lichide (cod 02)

c) Pentru dejecții semilichide în bazin (cod 03)

d) Pentru dejecții semilichide în rezervor (cod 04)

Se marchează cu „X” în căsuța corespunzătoare răspunsului și se acceptă mai multe variante de răspuns.

Atenție!

Nu poate fi marcat „X” la subpunctul **41.2.**, dacă nu există marcat „X” și la subpunctul **41.1.**, la căsuța corespunzătoare.

CAPITOLUL VII. MAȘINI ȘI ECHIPAMENTE AGRICOLE

(anul agricol 2009 - 2010)

42. MAȘINI ȘI ECHIPAMENTE AGRICOLE

Se înregistrează totalul mașinilor și echipamentelor agricole utilizate, din care cele aflate în proprietatea exploatației agricole.

Vehiculele motorizate sunt vehiculele puse în mișcare prin puterea motorului, de exemplu, auto-propulsate.

Nu se înregistrează vehiculele motorizate utilizate pentru transportul persoanelor sau pentru activități care nu fac parte din procesul agricol, generatoare mobile pentru energie etc.

Pentru subpunctele 42.1. până la 42.13., în **coloana 1** se înregistrează numărul de mașini și echipamente agricole utilizate în anul agricol 2009 - 2010.

În **coloana 2** se înregistrează numărul de mașini și echipamente agricole utilizate în anul de referință, aflate în proprietatea exploatației agricole.

42.1. Tractoare (cod 01) – cu cel puțin două axe, cu pneuri sau șenile, destinate executării de lucrări agricole în exploatația agricolă.

42.2. Motocultoare (cod 02) – utilajele agregate, de mică putere, cu una sau două roți, la care se atașează echipamente corespunzătoare lucrărilor agricole care trebuie executate (plug, freză, semănătoare etc.). Aceste mașini se utilizează la lucrări agricole pe suprafețe mici și în sere.

42.3. Pluguri pentru tractoare (cod 03) – echipamentele destinate efectuării de arături. În această categorie se înregistrează: plugurile pentru tractoare, indiferent de destinație, de felul răsturnării brazdei de sol (pluguri normale, reversibile, balansiere sau pentru plantațiile viticole).

42.4. Cultivatoare mecanice (cod 04) – echipamentele destinate: pregătirii terenului în vederea semănatului, prășitului, încorporării în sol a îngrășămintelor în perioada de vegetație a plantelor prășitoare și afânării solului.

42.5. Combinatoare (cod 05) – echipamentele cu mai multe tipuri de organe de lucru combinate, care au ca destinație principală executarea lucrărilor de mărunțire și afânare a solului, în vederea semănatului/ întreținerii culturilor, inclusiv combinatoarele cu echipamente pentru distribuirea îngrășămintelor chimice, concomitent cu semănatul.

42.6. Grape mecanice (cod 06) – uneltele pentru lucrări de suprafață ale solului, la adâncimi diferite, prin afânarea acestuia, spargerea bulgărilor de pământ, micronivelarea suprafeței solului, spargerea crustei solului și distrugerea buruienilor.

42.7. Semănători cu tracțiune mecanică (cod 07)

- *pentru păioase* - mașinile de semănat, dotate cu echipamente de distribuție a semințelor în rânduri;

- *pentru prășitoare* - mașinile de semănat cu aparat de distribuție a semințelor în cuiburi. Acestea asigură o precizie corespunzătoare a semințelor, prin realizarea unui semănat bob cu bob sau a mai multor boabe în cuib și prin păstrarea distanței între boabe sau cuiburi pe rând.

42.8. Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte (cod 08) – mașinile destinate a repartiza pe sol, în sol și la nivelul diferitelor plante cultivate, substanțele chimice sau organice care îmbunătățesc nutriția culturilor. În această categorie se înscriu: mașinile pentru administrarea îngrășămintelor minerale solide sau lichide, amendamentelor, a apelor amoniacale și a amoniacului anhidru, precum și mașinile pentru aplicat îngrășăminte organice solide sau lichide. Semănătorile cu echipamente de distribuție a îngrășămintelor chimice, concomitent cu semănatul, se înregistrează la subpunctul 42.7.

42.9. Mașini pentru erbicidat și executat tratamente (cod 09):

- mașinile specializate utilizate pentru erbicidarea totală sau parțială
- mașinile pentru stropit și prăfuit cu tracțiune mecanică
- mașinile destinate aplicării fungicidelor
- mașinile destinate aplicării insecticidelor, utilizate și la tratamente mixte, la culturi de câmp, plantații viticole, livezi, în legumicultură etc.

42.10. Combine autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase, seminceri (cod 10) – sunt utilizate pentru recoltarea produsului în stare uscată.

42.11. Combine autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr, cartofi (cod 11)

42.12. Motocositoare (cod 12) – cositoarele prevăzute cu motor care acționează atât aparatul de tăiere, cât și roțile de deplasare.

42.13. Alte mașini și echipamente agricole (cod 13) – se înregistrează:

- mașini de plantat cartofi
- mașini de plantat răsaduri
- dislocator pentru sfeclă de zahăr
- remorci pentru tractor
- prese pentru balotat paie și fân
- încărcătoare hidraulice etc.

42.14. Mașini agricole utilizate de mai multe exploatații agricole

Mașini agricole utilizate de către exploatație agricolă, în anul agricol 2009 – 2010, care sunt în proprietatea:

- unei alte exploatații agricole (utilizate, de exemplu, pe bază de întrajutorare reciprocă), sau închiriate
- unei cooperative
- a două sau mai multe exploatații agricole, în coproprietate
- unei asociații, în vederea utilizării de mașini agricole
- unei unități prestatoare de servicii agricole

- a) Tractoare (cod 14)
- b) Cultivatoare, combinatoare, grape mecanice (cod 15)
- c) Combine autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase, seminceri (cod 16)
- d) Combine autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr, cartofi (cod 17)

Se marchează cu „X” în căsuța corespunzătoare răspunsului și se acceptă mai multe variante de răspuns.

Dacă exploatarea agricolă recenzată a deținut și utilizat mașini și echipamente agricole care au fost vândute în cursul perioadei de referință, acestea se înregistrează la acest punct.

42.15 Echipamente folosite pentru producția de energie regenerabilă, în funcție de tipul de sursă de energie

Se înregistrează echipamentele utilizate de către exploatarea agricolă pentru producerea energiei regenerabile, în anul agricol 2009 - 2010, fie pentru vânzare, fie pentru consumul propriu.

Echipamentele situate pe terenul care aparține exploatarei agricole sunt excluse, dacă fermierul nu este implicat în producerea energiei regenerabile, fie prin participarea sa activă la acest proces, fie prin investiții.

Pentru orice fermier care utilizează astfel de echipamente, răspunsul pozitiv va fi înregistrat, chiar dacă utilizează echipamentele în comun cu alți fermieri.

Nu se înregistrează panourile solare pentru furnizarea apei calde sau sisteme de încălzire a casei, utilizând lemnul tăiat.

Energia regenerabilă se referă la:

- a) Energie eoliană (cod 18)
- b) Biomasă, din care: (cod 19)
  - Biometan (cod 20)
- c) Energie solară (cod 21)
- d) Hidroenergie (cod 22)
- e) Alte tipuri de surse de energie regenerabilă (cod 23)

Se marchează cu „X” în căsuța corespunzătoare răspunsului și se acceptă mai multe variante de răspuns.

CAPITOLUL VIII. AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ

43. METODE DE PRODUCȚIE ECOLOGICĂ

Agricultura practică conform unui set de reguli standard specificate în:

1. Regulamentul Consiliului Nr. 834 din 28 Iunie 2007, asupra produselor ecologice și etichetarea lor și care abrogă Regulamentul (CEE) Nr. 2092/ 91;

2. Regulile naționale corespunzătoare pentru certificarea producției ecologice.

Regulamentul stabilește un cadru de lucru armonizat pentru etichetarea, producerea și controlul produselor agricole, care au indicații referitoare la metodele de producție ecologică. Conform Articolului 11 din Regulamentul Consiliului (CE) Nr. 834/ 2007, o exploatare agricolă poate fi împărțită în unități clar separate, care nu sunt toate destinate agriculturii ecologice.

Întregul proces de obținere a unui produs ecologic este controlat de un organism de inspecție și certificare, pe baza contractului semnat anual, care eliberează și certificatul de produs ecologic.

43.1. Sector vegetal (*anul agricol 2009 - 2010*)

a) Suprafața agricolă utilizată certificată ecologic (*cod 01*) – partea din suprafața agricolă utilizată de către exploatarea agricolă care este deplin convertită, certificată de către un organism de certificare, pe baza contractului semnat anual și care a epuizat perioada de conversie (perioadă de 2 – 3 ani, în funcție de destinație care i se va aloca pe parcursul exploatării pentru producția ecologică) spre agricultura ecologică, a cărei producție este **certificată**, fiind în concordanță cu principiile agriculturii ecologice.

Producția obținută de pe această suprafață poate fi vândută cu eticheta “produs obținut din agricultura ecologică”, care atestă faptul că această producție a fost realizată prin metode de agricultură ecologică.

b) Suprafața agricolă utilizată aflată în conversie (*cod 02*) – partea din suprafața agricolă utilizată de către exploatarea agricolă pe care se practică metode de producție agricolă ecologice, dar, pentru care, este necesară o perioadă de tranziție. Se înregistrează numai acea suprafață agricolă utilizată care nu a trecut prin toată perioada de conversie.

43.2. Culturi ecologice

Aceste culturi pot fi atât certificate ecologic, cât și aflate în conversie.

a) Cereale pentru boabe (*cod 03*)

b) Plante leguminoase pentru boabe (*cod 04*)

c) Cartofi (*cod 05*)

d) Sfeclă de zahăr (*cod 06*)

- e) Plante oleaginoase (*cod 07*)
- f) Legume, pepeni și căpșuni (*cod 08*)
- g) Pășuni și fânețe (*exclusiv cele de pe terenuri accidentate*) (*cod 09*)
- h) Plantații de pomi și arbuști fructiferi (*cod 10*)
- i) Plantații viticole (*cod 11*)
- j) Alte culturi în teren arabil (*cod 12*)

De menționat faptul că suprafața cultivată cu principalele culturi ecologice, adică suma codurilor de la 03 la 12, subpunct 43.2. trebuie să fie egală cu suprafața agricolă utilizată certificată ecologic și suprafața agricolă utilizată în conversie, adică suma codurilor 01 și 02 de la subpunctul 43.1..

Suprafața cultivată cu culturi ecologice se regăsește înregistrată și la culturile respective din suprafața agricolă utilizată.

43.3. Sector animalier (la 1 decembrie 2010)

Numărul de animale care sunt crescute în cadrul unei exploatații agricole, în care toate metodele de producție agricolă sau cea mai mare parte a acestora se desfășoară conform principiilor agriculturii ecologice, după cum au fost stabilite în Regulamentul Consiliului (CE) Nr 834/ 2007, sau conform regulilor naționale corespondente pentru certificarea producției ecologice, defalcate pe categorii de animale.

Pentru a fi în acord cu anumite reguli specifice, o exploatație agricolă trebuie împărțită în unități separate, care nu sunt toate conduse după principiul metodelor de producție agricolă ecologice.

Se înregistrează următoarele specii de animale crescute ecologic:

- a) Bovine (*cod 13*)
- b) Porcine (*cod 14*)
- c) Ovine și caprine (*cod 15*)
- d) Păsări (*cod 16*)

Pentru speciile de animale enumerate mai sus se înregistrează numărul de capete.

e) Alte specii de animale (*cod 17*) – se marchează cu “X” în căsuța corespunzătoare răspunsului corect.

Aceste specii de animale se regăsesc înregistrate și la speciile respective din Capitolul V “Efective de animale”.

CAPITOLUL IX. DEZVOLTARE RURALĂ

44. SPRIJIN PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

Se vor colecta informații în cazul în care exploatarea agricolă a beneficiat, în ultimii 3 ani (2008 – 2010), de sprijin financiar în cadrul măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).

Măsurile avute în vedere din PNDR, implementate în perioada 2008 – 2010, sunt următoarele: modernizarea exploatarei agricole, creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere, plăți de agro-mediu, diversificarea activităților exploatarei agricole spre activități neagricole, promovarea activităților turistice.

Se înregistrează numai acele măsuri prin care exploatarea agricolă a beneficiat, în mod **direct**, de sprijin financiar, adică subvenția a fost plătită direct către exploatarea agricolă. Nu sunt înregistrate subvențiile plătite la nivelul unei localități sau regional, chiar dacă exploatarea a beneficiat de acest sprijin.

Se înregistrează în formular fiecare măsură pentru care exploatarea agricolă a beneficiat de subvenții în ultimii 3 ani:

44.1. Modernizarea exploatarei agricole (cod 01) este măsura 121 din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013 și a fost implementată începând din luna martie 2008.

În cadrul acestei măsuri au fost sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatareilor agricole.

Obiectivele specifice ale măsurii 121 au fost:

- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice, precum și producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Adaptarea exploatareilor la standardele comunitare;
- Creșterea veniturilor exploatareilor agricole sprijinite;
- Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere.

44.2. Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere (cod 02) este măsura 123 din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013 și a fost implementată începând din luna martie 2008.

Măsura vizează creșterea competitivității întreprinderilor de procesare agro-alimentare și forestiere prin îmbunătățirea performanței generale a întreprinderilor din sectorul de procesare și marketing a produselor agricole și forestiere, printr-o mai bună utilizare a resurselor umane și a altor factori de producție.

Obiectivele specifice ale măsurii 123 au fost:

- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive;
- Adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare atât în etapa de procesare cât și în cea de distribuție a produselor obținute;
- Îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole;
- Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare.

44.3. Plăți de agro-mediu (cod 03) este măsura 214 din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013 și a fost implementată începând cu anul 2008.

Plățile de agro-mediu sunt acordate fermierilor care își asumă, în mod voluntar, angajamente de agro-mediu pentru o perioadă de 5 ani de la data semnării angajamentului.

Această măsură urmărește dezvoltarea durabilă a spațiului rural prin încurajarea utilizatorilor de terenuri să introducă sau să continue metodele de producție agricolă compatibile cu protecția și îmbunătățirea mediului, inclusiv a biodiversității, apei, solului și a peisajului rural.

Obiective specifice ale măsurii 214 au fost:

- Menținerea pajiștilor cu înaltă valoare naturală;
- Menținerea biodiversității prin aplicarea practicilor agricole tradiționale;
- Managementul adecvat al pajiștilor importante pentru păsări;
- Asigurarea protecției apei și solului.

44.4. Diversificarea activităților exploatației agricole spre activități neagricole (cod 04) este măsura 312 din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013 și a fost implementată începând cu luna septembrie 2008.

Măsura vizează dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Obiective specifice ale măsurii 312 au fost:

- Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural;
- Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole;
- Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.

44.5. Promovarea activităților turistice (cod 05) este măsura 313 din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013 și a fost implementată începând cu luna septembrie 2008.

Măsura vizează dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor alternative, precum și la creșterea atractivității spațiului rural.

Obiective specifice ale măsurii 313 au fost:

- Crearea și menținerea locurilor de muncă prin activități de turism, în special pentru tineri și femei;
- Creșterea valorii adăugate în activități de turism;
- Crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice;
- Creșterea numărului de turiști și a duratei vizitelor.

CAPITOLUL X. PERSOANE CARE AU LUCRAT ÎN AGRICULTURĂ (anul agricol 2009 - 2010)

Se înregistrează informații necesare evaluării volumului de muncă aferent **activităților agricole desfășurate** în cadrul exploatației agricole.

45. MEMBRII EXPLOATAȚIEI AGRICOLE FĂRĂ PERSONALITATE JURIDICĂ

Datele se înregistrează o singură dată pentru fiecare persoană.

Dacă o persoană a îndeplinit roluri multiple în cadrul exploatației agricole fără personalitate juridică, fie că este vorba de soțul/ soția capului exploatației agricole fie un alt membru al acesteia, care este în același timp, și șef al exploatației, datele pentru aceasta se completează o singură dată.

45.1 Membrii exploatației agricole fără personalitate juridică

Se înregistrează toți membrii exploatației care au avut **minim 15 ani** împliniți la momentul înregistrării și au **desfășurat activitate agricolă, în anul agricol 2009 - 2010** (soț/ soție, fiu/ fiică, ginere/ noră, nepot/ nepoată, tată/ mamă, socru/ soacră, frate/ soră, cumnat/ cumnată, bunic/ bunică, alte rude, persoane neînrudite).

Primul rând se completează cu date privind **capul exploatației agricole fără personalitate juridică** (exploatație agricolă individuală sau persoană fizică autorizată, întreprindere individuală, întreprindere familială) și se continuă completarea cu ceilalți membri ai exploatației, în ordinea gradului de rudenie față de capul exploatației.

Capul exploatației agricole fără personalitate juridică (înregistrat la Nr.crt. 1) – **reprezintă un membru al exploatației**, în numele căruia exploatația agricolă este condusă și care este răspunzător din punct de vedere legal și economic, pentru exploatația agricolă adică își asumă riscul economic pentru exploatația respectivă.

Capul exploatației agricole fără personalitate juridică care nu a desfășurat activitate agricolă în cadrul exploatației proprii, este înregistrat la prima poziție, dar în coloana 5 nu se completează nicio cifră.

Pentru capul exploatației agricole fără personalitate juridică, coloana 2 "Capul exploatației agricole și membrii acesteia, după gradul de rudenie față de capul exploatației agricole", rândul 1, se completează cu "01".

Datele referitoare la *soțul/ soția capului exploatației agricole fără personalitate juridică* se completează la poziția cu Nr. crt. 2, *dacă a desfășurat activitate agricolă* în cadrul exploatației agricole.

Se completează, în continuare, date pentru ceilalți membri ai exploatației agricole fără personalitate juridică.

Șeful exploatației este persoana fizică care are responsabilitatea de a conduce activitatea zilnică financiară și de producție a exploatației agricole. Acesta este, în general, dar nu întotdeauna, aceeași persoană cu capul exploatației agricole fără personalitate juridică. În cazurile în care capul exploatației agricole fără personalitate juridică nu este și șef al acesteia, înseamnă că a fost desemnată sau angajată o altă persoană pentru administrarea exploatației agricole. Această persoană ar putea fi, de exemplu, un membru al familiei sale, dar poate fi și o altă persoană fără nici o legătură de rudenie față de capul exploatației agricole fără personalitate juridică.

Dacă șeful exploatației este o persoană angajată, din afara exploatației agricole individuale, datele referitoare la acesta se completează la subpunctul 46.1.

Coloana 1 “Șeful exploatației agricole” – cifra 1 numai în dreptul membrului exploatației agricole fără personalitate juridică, care a îndeplinit această funcție. **Pe această coloană pot exista numai 2 situații:**

a) o singură înscriere a cifrei 1 în dreptul membrului exploatației agricole fără personalitate juridică, care a îndeplinit funcția de șef al exploatației (**nu poate exista decât un singur șef al exploatației agricole**);

b) nici o înscriere a cifrei 1, caz în care, *șeful exploatației agricole* a fost o persoană din afara familiei acesteia și pentru care se completează datele la **subpunctul 46.1. “Șeful exploatației”**.

Coloana 2 “Capul exploatației agricole și membrii acesteia, după gradul de rudenie față de capul exploatației” – codul corespunzător în dreptul fiecărui membru al exploatației agricole fără personalitate juridică, cu condiția să aibă vârsta împlinită de 15 ani sau peste.

Coloana 3 “Sex” – “1” pentru masculin sau ”2” pentru feminin.

Coloana 4 “Vârsta” (în ani împliniți) - pentru fiecare membru al exploatației agricole fără personalitate juridică, care a împlinit vârsta de cel puțin 15 ani la data înregistrării și a desfășurat activități agricole. Dacă o persoană a depășit vârsta de 99 de ani și a desfășurat activități agricole, se completează vârsta 99.

Coloana 5 “Număr de zile lucrate în agricultură, în cadrul exploatației agricole proprii” - numărul de zile lucrate de fiecare membru al exploatației agricole, în anul agricol 2009 - 2010, în cadrul exploatației agricole proprii, atât pentru activități agricole, cât și pentru activități neagricole (conexe) neseperabile. Se completează cu numărul de zile lucrate în echivalent 8 ore/ zi.

O zi lucrată în cadrul exploatației agricole, în echivalent 8 ore/ zi, reprezintă munca prestată pentru o perioadă de **minim 8 ore** (numărul zilelor lucrate în agricultură reprezintă transformarea în echivalent minim 8 ore/ zi). Dacă ziua de lucru, în exploatația agricolă, este mai mică de 8 ore, se face transformarea în zi lucrată în echivalent 8 ore/ zi. **Dacă ziua lucrată este mai mare de 8 ore, nu se face nici o transformare.**

Pentru înțelegerea corectă a acestui aspect, se prezintă mai jos 2 exemple :

1) Dacă o persoană a lucrat 100 de zile, cu o medie zilnică de 6 ore pe zi, transformarea, în zi lucrată în echivalent 8 ore/ zi, va fi astfel:

- $100 \text{ zile} \times 6 \text{ ore/zi} = 600 \text{ ore lucrate}$

- $600 \text{ ore} : 8 \text{ ore (minim de ore într-o zi de lucru)} = 75 \text{ zile lucrate efectiv}$ – se vor înregistra în coloana 5 “Număr de zile lucrate în agricultură, în cadrul exploatației agricole proprii” numărul “75”

2) Dacă o persoană a lucrat 100 de zile pe an, cu o medie de 10 ore pe zi, nu se face nici o transformare și se va înregistra numărul “100” în coloana 5 “Număr de zile lucrate în agricultură, în cadrul exploatației agricole proprii”.

Pentru a putea înregistra numărul de zile lucrate efectiv în exploatația agricolă fără personalitate juridică, recenzorul trebuie să ceară, pentru fiecare membru al acesteia, **numărul mediu de ore lucrate pe zi**. În cazul în care persoana intervievată nu poate furniza, în mod precis, această informație, recenzorul trebuie să formuleze întrebări ajutătoare:

- se încearcă să se obțină perioada în care a lucrat în exploatația agricolă și numărul mediu de ore lucrate pe zi. După care se aplică formula prezentată mai sus;

- se face media orelor lucrate pe zi, în fiecare lună.

În orice caz, chiar dacă informația nu este foarte precisă, se va putea stabili un număr mediu de ore lucrate pe zi, după care se va putea efectua calculul numărului de zile lucrate în echivalent 8 ore/ zi, conform procedurii prezentate în exemplul de mai sus.

Coloanele 6, 7, 8 și 9 “Alte activități aducătoare de venituri” reprezintă acele activități care s-au desfășurat în schimbul acordării unei remunerații (salariu, câștig bănesc, profit sau alt tip de plată, inclusiv plata în bunuri, conform activității prestate), altele decât activitățile agricole care au fost desfășurate în cadrul exploatației agricole.

Se includ și activitățile agricole care au fost desfășurate de către o persoană a unei exploatații agricole în beneficiul altei exploatații agricole.

Activitățile neagricole secundare și neseperabile aducătoare de venituri sunt excluse, acestea fiind incluse în activitatea agricolă (de exemplu: producerea untului).

Toate activitățile aducătoare de venituri, altele decât cele agricole, desfășurate de către capul exploatației agricole fără personalitate juridică și membrii familiei acestuia, ca ocupație principală sau secundară, sunt înregistrate aici.

Coloana 6 “ Alte activități aducătoare de venituri/ ca ocupație principală” se marchează cu “X” în căsuța corespunzătoare, pentru fiecare membru al exploatației agricole fără personalitate juridică, în cazul în care acesta își desfășoară activitatea ca ocupație principală și în cazul în care acesta dedică *un interval de timp mai mare* pentru activitatea aducătoare de venit respectivă, decât pentru activitatea agricolă din cadrul exploatației.

Coloana 7 “ Alte activități aducătoare de venituri/ ca ocupație secundară” se marchează cu “X” în căsuța corespunzătoare, pentru fiecare membru al exploatației agricole fără personalitate juridică, în cazul în care acesta își desfășoară activitatea ca ocupație secundară și în cazul în care acesta dedică *un interval de timp mai mic* pentru activitatea aducătoare de venit respectivă, decât pentru activitatea agricolă din cadrul exploatației.

Coloana 8 “ Alte activități aducătoare de venituri/ sunt legate direct de exploatația agricolă” se marchează cu “X” în căsuța corespunzătoare, pentru fiecare membru al exploatației agricole fără personalitate juridică.

Activitățile aducătoare de venituri și direct legate de exploatația agricolă sunt cele care au fost desfășurate în cadrul exploatației agricole sau pentru o altă exploatație agricolă (inclusiv activități agricole), precum și activitățile contractuale care au fost desfășurate pentru o unitate neagricolă. Aceste activități sunt menționate la Capitolul XI „**Alte activități aducătoare de venituri**”, de la subpunctul 48.1. la subpunctul 48.16 cum sunt: procesarea produselor agricole, agro-turism, prestări servicii etc., care au avut legătură cu activitatea agricolă. Dacă există o căsuță marcată în această coloană, atunci, în mod obligatoriu, la Capitolul XI „Alte activități aducătoare de venituri”, trebuie să fie marcată cu „X” cel puțin o activitate.

Coloana 9 “ Alte activități aducătoare de venituri/ nu sunt legate direct de exploatația agricolă” se marchează cu “X” în căsuța corespunzătoare, pentru fiecare membru al exploatației agricole fără personalitate juridică.

Activitățile aducătoare de venituri și care nu sunt legate direct de exploatația agricolă sunt cele care au fost desfășurate în cadrul exploatației agricole respective

sau în afara acesteia, altele decât activitățile agricole și alte activități aducătoare de venituri și direct legate de exploatarea agricolă, menționate în Capitolul XI.

Atenție!

Nu pot fi marcate simultan coloanele 6 și 7; la fel pentru coloanele 8 și 9.

45.2. TOTAL NUMĂR DE ZILE LUCRATE - suma numărului de zile lucrate de către toți membrii exploatarei agricole fără personalitate juridică, care au fost înregistrate în coloana 5.

46. SALARIAȚI ȘI ALTE CATEGORII DE PERSOANE CARE AU LUCRAT ÎN EXPLOATAREA AGRICOLĂ

Se înregistrează persoanele care au lucrat și au fost retribuite, fie în exploatarea agricolă fără personalitate juridică, fie într-o unitate cu personalitate juridică care a desfășurat activități agricole.

Unitățile cu personalitate juridică, a căror activitate principală nu este agricultura, înregistrează numai persoanele care au desfășurat activități agricole: șeful exploatarei, salariații angajați permanent și temporar.

46.1. Șeful exploatarei (cod 01) (definit la punctul 45)

În cazul *exploatareilor agricole fără personalitate juridică*, dacă la subpunctul **45.1. “Membrii exploatarei agricole fără personalitate juridică”**, coloana 1 “Șeful exploatarei agricole”, nu s-a înscris cifra 1, înseamnă că nici un membru al familiei nu a avut această funcție. Prin urmare, acesta va figura la subpunctul 46 “Salariați și alte categorii de persoane care au lucrat în exploatarea agricolă, subpunctul 46.1., “Șeful exploatarei”.

Atenție!

Dacă la subpunctul 45.1. “**Membrii exploatarei agricole fără personalitate juridică**”, coloana 1 “Șeful exploatarei agricole” s-a înscris **cifra 1** în dreptul unui membru al familiei, care a avut această funcție, subpunctul 46.1. nu va mai fi completat. Se va continua înregistrarea cu subpunctul 46.2. “Permanenți”, dacă este cazul.

Coloana 1 “Sex” - “1” pentru masculin sau “2” pentru feminin.

Coloana 2 “Vârsta (în ani împliniți)” – se respectă aceleași reguli de la subpunctul 45.1., coloana 4.

Coloana 3 “Număr de zile lucrate” (în echivalent 8 ore/zi) - numărul de zile lucrate de șeful exploatației agricole, în anul agricol 2009 - 2010. O zi lucrată reprezintă o perioadă de lucru de minimum 8 ore. Se va urma aceeași procedură de calcul al numărului de zile lucrate, ca aceea prezentată la subpunctul 45.1.

Coloana 4 “Alte activități aducătoare de venituri direct legate de exploatația agricolă/ ca ocupație principală”, definite anterior, se marchează cu “X”, în căsuța corespunzătoare când șeful exploatației și-a desfășurat activitatea ca ocupație principală dacă a dedicat *un interval de timp mai mare* pentru activitatea respectivă, decât activității agricole.

Coloana 5 “Alte activități aducătoare de venituri direct legate de exploatația agricolă/ ca ocupație secundară”, definite anterior, se marchează cu “X”, în căsuța corespunzătoare când șeful exploatației și-a desfășurat activitatea ca ocupație secundară, dacă a dedicat *un interval de timp mai mic* pentru activitatea respectivă decât activității agricole.

46.2. Permanenți (cod 02)

Salariați și alte categorii de persoane care au lucrat **permanent** în exploatația agricolă sunt persoanele ocupate pe o perioadă nedeterminată, angajate cu contract de muncă. Acestea primesc, în schimbul activității prestate, orice tip de remunerare (salariu, venituri, profituri sau alte plăți, inclusiv plată în natură).

Se înregistrează toate persoanele ocupate permanent, indiferent de funcția lor în cadrul exploatației agricole, cu excepția șefului exploatației agricole, care a fost înregistrat la subpunctul 46.1., care au desfășurat activități în fiecare săptămână a anului agricol de referință.

Se înregistrează, de asemenea și persoanele care au lucrat, în mod regulat, doar o parte din anul agricol 2009 - 2010, perioada nelucrată datorându-se unuia din următoarele motive:

- condiții particulare de producție în exploatația agricolă, de exemplu, exploatațiile agricole specializate în viticultură sau producția de fructe și legume în câmp – în aceste cazuri, activitatea agricolă nu se desfășoară în toate lunile anului, ci numai câteva luni pe an;
- concedii, servicii militare, boli, accidente sau decese;
- începutul sau sfârșitul angajării în exploatația agricolă – persoanele care, pe durata anului agricol 2009 - 2010, au încetat activitatea într-o exploatație agricolă și au început o alta, în altă exploatație agricolă;
- cauze accidentale (inundații, incendii etc.).

Se înregistrează și persoanele din primării, școli și toate celelalte unități care nu au specific activități agricole, ca activitate principală, dar care au desfășurat activitate agricolă.

Crescătorii de oi înregistrează date și pentru ciobanii care au îngrijit oile permanent. Cei care au fost angajați numai pe perioada pășunatului, se consideră sezonieri și se înregistrează la subpunctul **46.4. „Temporari”**.

La **coloana 1 “Sex”** și **coloana 3 “Număr de zile lucrate”** se aplică același principiu de înregistrare descris la subpunctul precedent.

Dacă pentru înregistrarea persoanelor angajate permanent nu sunt suficiente pozițiile de la 1 până la 15, se completează o **foaie adițională**, în care se va continua înregistrarea începând cu Nr. crt. “16”.

46.3. TOTAL NUMĂR ZILE LUCRATE DE SALARIAȚII ANGAJAȚI PERMANENT (*cod 03*) - numărul total de zile lucrate, pentru toți angajații permanent ai exploatației agricole. În situația în care s-au completat una sau mai multe foi adiționale, pentru subpunctul **46.2. “Permanenți”**, la calcularea numărului total de zile lucrate se cumulează și subtotalurile calculate în foile adiționale. Totalul general este înscris o singură dată pe pagina principală din formularul de recensământ, la acest subpunct.

În acest total nu se include numărul de zile lucrate de șeful exploatației de la subpunctul 46.1., coloana 3.

46.4. Temporari - persoanele angajate pe o perioadă determinată, nu au lucrat în fiecare săptămână în cadrul exploatației agricole, în anul agricol 2009 - 2010, din alte motive decât cele menționate la subpunctul 46.2. “Salariați și alte categorii de persoane care au lucrat în exploatația agricolă/ permanenți”. La acest subpunct se înregistrează și persoanele care au fost angajate ca zilieri.

La varianta **a)** (*cod 04*), **coloana 1** se înregistrează **numărul de bărbați** care au fost angajați temporar în cadrul exploatației agricole, iar în **coloana 2**, se înregistrează numărul de zile lucrate de către aceștia.

La varianta **b)** (*cod 05*), **coloana 1** se înregistrează **numărul de femei** care au fost angajate temporar în cadrul exploatației agricole, iar în **coloana 2**, se înregistrează numărul de zile lucrate de către acestea.

O zi de lucru reprezintă activitatea desfășurată de către o persoană, cu timp complet de lucru (minim 8 ore).

46.5. Alte categorii de persoane (*cod 06*) – persoanele care au lucrat, în general, pe cont propriu, care au desfășurat o activitate agricolă în cadrul exploatației

agricole, persoanele care au fost angajate prin intermediul unor societăți prestatoare de servicii, de exemplu terții.

47. NIVELUL DE INSTRUIRE AL ȘEFULUI EXPLOATAȚIEI

47.1. Nivelul de instruire în domeniul agricol – obligatoriu pentru șeful exploatației agricole înregistrat fie la subpunctul 45.1., fie la subpunctul 46.1., reprezentând cel mai înalt nivel de pregătire profesională pentru fiecare persoană cu această funcție.

Nivelul de instruire în domeniul agricol poate fi:

- a) numai cu experiență practică agricolă (fără studii în domeniul agricol) (*cod 01*);
- b) pregătire agricolă de bază (*absolvent de școală profesională, liceu în domeniul agricol*) (*cod 02*) – studii în agronomie, horticultură, viticultură, silvicultură, piscicultură, activități veterinare, tehnologii agricole și alte activități asociate;
- c) pregătire agricolă completă (*absolvent de colegiu, facultate în domeniul agricol*) (*cod 03*) - studii în agronomie, horticultură, viticultură, silvicultură, piscicultură, activități veterinare, tehnologii agricole și alte activități asociate.

Dacă o persoană are studii, chiar superioare, în alte domenii decât cel agricol, aceasta se include la punctul a).

Se marchează cu "X" în căsuța corespunzătoare și se acceptă o singură variantă de răspuns.

47.2. Instruire profesională (perfecționare) în ultimele 12 luni (*cod 01*) - curs de pregătire, organizat de către o instituție de profil, în scopul dobândirii de noi competențe asociate cu activitățile agricole sau cu activitățile legate direct de exploatația agricolă, sau legate de dezvoltarea și îmbunătățirea celor existente. Instruirea profesională se desfășoară în locuri special amenajate (centre de formare profesională etc) și presupune un grad ridicat de organizare (timp, spațiu și conținut). *Se marchează cu "X" în căsuța corespunzătoare, dacă este cazul.*

CAPITOLUL XI. ALTE ACTIVITĂȚI ADUCĂTOARE DE VENITURI **(anul agricol 2009 - 2010)**

48. ALTE ACTIVITĂȚI ALE EXPLOATAȚIEI AGRICOLE, DIRECT LEGATE DE ACEASTA, ADUCĂTOARE DE VENITURI

Se înregistrează toate activitățile, în afară de activitatea agricolă, direct legate de exploatarea agricolă și care au avut un impact economic asupra acesteia.

Activitățile direct legate de exploatarea agricolă sunt acelea în care se utilizează atât resursele exploatarei agricole (suprafață, clădiri, mașini și echipamente, produse agricole etc.), cât și produsele acesteia.

În cazul în care a fost utilizată numai forța de muncă a exploatarei agricole (familială sau din afara acesteia) nu se consideră ca activitate direct legată de exploatarea agricolă.

Se exclude activitatea de închiriere a terenului pentru diverse scopuri, dacă exploatarea agricolă nu este implicată în activitățile desfășurate pe acest teren.

O activitate comercială fără nici o legătură cu o activitate agricolă, dar desfășurată în cadrul exploatarei agricole, nu reprezintă altă activitate aducătoare de venituri. (de exemplu: coafor, companie de asigurări, închirierea mașinilor și echipamentelor agricole neutilizate în cadrul exploatarei agricole proprii, magazin în care nu se vând produse proprii etc.)

Informațiile înregistrate trebuie să reflecte activitatea desfășurată în mod constant în cadrul exploatarei agricole, iar orice altă activitate aducătoare de venituri, desfășurată în mod ocazional, este exclusă.

48.1. Procesarea cărnii (cod 01)

48.2. Procesarea laptelui (cod 02)

48.3. Prelucrarea fructelor și legumelor (cod 03)

48.4. Prelucrarea strugurilor (cod 04)

48.5. Amestecarea furajelor (cod 05)

48.6. Tocarea furajelor (cod 06)

48.7. Morărit (pentru făină și mălai) (cod 07)

Activitățile 48.1. – 48.7. – presupun toate transformările produselor primare în produse secundare, indiferent dacă materia primă a fost produsă în cadrul exploatarei agricole, sau cumpărată din afara acesteia. Se include procesarea produselor agricole, cu excepția cazului în care aceasta este considerată ca făcând parte din agricultură (de exemplu: producerea untului în exploatarea agricolă).

Procesarea vinului este, prin urmare, exclusă, în afară de situația în care o parte semnificativă din producția de vin a fost realizată cu produse cumpărate.

Sunt excluse :

- activitatea de comercializare a produselor agricole direct către consumatori (fiind considerată activitate agricolă), în afară de situația în care procesarea produselor are loc în cadrul exploatației agricole (de exemplu, activitatea de vânzare directă a laptelui către vecini este exclusă dacă nu necesită nici o procesare)
- activitatea de ambalare a produselor, cu excepția cazului în care cresc semnificativ posibilitățile de comercializare
- activitatea de procesare a produselor agricole numai pentru consumul propriu sau vânzarea unui eventual surplus

48.8. Prelucrarea lemnului (tăiere etc.) (cod 08) – activitate desfășurată în cadrul exploatației agricole pentru prelucrarea lemnului în scopul comercializării (tăierea cherestelei etc). Prelucrarea ulterioară, cum ar fi producerea mobilei din cherestea, se înregistrează ca meșteșugărie (subpunct 48.13.)

48.9. Alte prelucrări (cod 09)

48.10. Agro-turism (cod 10) - toate activitățile de turism, servicii de cazare, vizitarea exploatației agricole de către turiști sau alte grupuri organizate, activități recreative, sport etc., în care sunt utilizate terenul, clădirile sau alte resurse ale exploatației agricole. Dacă sunt utilizate, în cea mai mare parte, clădiri construite în scop turistic, altele decât construcțiile agricole, se consideră activitate comercială separată și nu altă activitate aducătoare de venituri direct legată de exploatația agricolă (de exemplu, noi clădiri pentru campare).

48.11. Prestări servicii (cu mijloacele de producție ale exploatației agricole)

- a) Servicii agricole (*pentru alte exploatații agricole*) (cod 11)
- b) Servicii neagricole (cod 12)

Activitatea desfășurată pe bază de contract, pentru care s-au utilizat echipamentele din cadrul exploatației agricole, atât pentru sectorul agricol (lucrări agricole de prășit, arat etc.), cât și pentru cel neagricol (curățarea zăpezii etc.)

48.12. Producerea de energie regenerabilă (cod 13) - producerea energiei regenerabile pentru comercializare, incluzând biogaz, biocombustibili sau electricitate, obținute cu ajutorul morilor de vânt, echipamentelor eoliene sau a materiilor prime agricole.

48.13. Meșteșugărie (împletituri, artizanat etc.) (cod 14) - activitate realizată în cadrul exploatației agricole cu forță de muncă proprie, în paralel cu activitățile agricole.

48.14. Acvacultură (cod 15) - producția de pește, crustacee, moluște, raci etc, realizată în cadrul exploatației agricole. Este exclusă activitatea de pescuit de agrement.

48.15. Silvicultură (cod 16) – activități silvice pentru care se utilizează atât forța de muncă, cât și mașinile și echipamentele exploatației agricole, utilizate în activitățile agricole.

48.16. Alte activități (menționați.....) (cod 17) – care nu au fost menționate mai sus.

48.17. Importanța activităților aducătoare de venituri, direct legate de exploatația agricolă, menționate mai sus

Partea din cifra de afaceri a altor activități aducătoare de venituri, direct legate de exploatația agricolă, din total cifră de afaceri a exploatației (inclusiv subvențiile).

Nu se includ subvențiile pentru investiții.

$$\% = \frac{\begin{array}{l} \text{cifra de afaceri a altor activități aducătoare de venituri,} \\ \text{direct legate de exploatația agricolă} \end{array}}{\begin{array}{l} \text{total cifră de afaceri a exploatației} \\ \text{(activități agricole și alte activități aducătoare de venituri,} \\ \text{direct legate de exploatație) + subvenții} \end{array}}$$

În cazul în care nu există o evidență clară a elementelor de calcul menționate mai sus, **recenzorul va estima împreună cu repondentul** valoarea acestui procent.

Alte activități aducătoare de venituri, nelegate de exploatația agricolă (venituri salariale din alte activități, dobânzi etc.) nu sunt incluse.

CAPITOLUL XII. ALTE INFORMAȚII PRIVIND ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE ÎN CADRUL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE (anul agricol 2009 - 2010)

49. VÂNZĂRI DIN PRODUCȚIA PROPRIE

Se înregistrează informații privind vânzările principalelor produse agricole obținute din producția agricolă proprie a exploatației agricole.

Exploatația agricolă poate comercializa produsele agricole pe unul sau mai multe segmente de piață:

- Piața agroalimentară
- Târg sau obor
- Comercianți
- Procesatori
- Societăți comerciale agricole/ asociații agricole/ exploatații agricole individuale
- Export direct

Cantitatea vândută (coloana 1) – se exprimă în unitatea de măsură specificată în coloana B și include cantitatea vândută în anul agricol 2009 - 2010, din producția agricolă a anului agricol 2009 - 2010 și/ sau din stoc. Datele care se vor înscrie trebuie să fie cifre întregi, fără zecimale.

Structura vânzărilor (% din cantitatea vândută) (coloanele 2, 3, 4 și 5) – se exprimă în procente (%), acestea reprezentând cantitățile vândute pe un anumit segment de piață (piață agroalimentară, târg sau obor – coloana 2, comercianți – coloana 3, procesatori – coloana 4, societăți agricole – coloana 5) în total cantitate vândută (coloana 1), dintr-un anumit produs (coloana A).

Cantitățile vândute pe unul sau mai multe segmente de piață se estimează, respectând unitățile de măsură din coloana B.

Exemplul de calcul:

$\% \text{ din cantitatea vândută la comercianți (coloana 3) = cantitatea estimată vândută la comercianți / cantitatea vândută (coloana 1), pentru un anumit produs (coloana A).}$

Pot exista două situații:

- Suma procentelor din coloanele 2, 3, 4 și 5 = 100
- Suma procentelor din coloanele 2, 3, 4 și 5 < 100 – atunci când există vânzări și pe alte segmente de piață (de exemplu: export direct).

Datele care se vor înregistra trebuie să fie numere întregi (fără zecimale).

CAPITOLUL XIII. DISTRIBUȚIA SUPRAFETEI AGRICOLE A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE

50. DISTRIBUȚIA SUPRAFETEI AGRICOLE A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE PE JUDEȚE

În acest capitol se evidențiază distribuția suprafeței agricole a exploatației în județele unde aceasta este divizată și localizată.

În coloana A se regăsesc denumirile județelor, iar în coloana B, codurile SIRUTA ale acestora.

În coloana 1 se înregistrează suprafața agricolă utilizată, iar în coloana 2, terenul arabil.

În cazul în care exploatația agricolă are suprafață agricolă utilizată divizată în mai multe județe, se procedează astfel:

Se înregistrează suprafața agricolă utilizată (coloana 1) și terenul arabil (coloana 2) la nivelul corespunzător județului de reședință (unde are loc recenzarea);

Se înregistrează suprafața agricolă utilizată (coloana 1) și terenul arabil (coloana 2) la rândurile corespunzătoare județelor unde sunt localizate aceste suprafețe.

În cazul în care exploatația agricolă nu are suprafețe agricole în alte județe, acestea se înregistrează în totalitate la rândul corespunzător județului de reședință (suprafața agricolă utilizată în coloana 1 și terenul arabil în coloana 2).

50.1 TOTAL – suma suprafețelor pe cele 2 coloane. Totalurile obținute reprezintă suprafața agricolă utilizată și terenul arabil ale exploatației agricole și sunt egale cu suprafețele înregistrate la Capitolul II, punct 11 (pentru suprafața agricolă utilizată) și subpunctul 7.13. pentru terenul arabil.

CAPITOLUL XIV. ALTE INFORMAȚII

51. INFORMAȚIILE FURNIZATE AU FOST OBTINUTE PRIN INTERVIEWAREA

- a) șefului exploatației agricole
- b) capului exploatației agricole
- c) soțului/ soției capului exploatației agricole
- d) altui membru al familiei
- e) unei rude
- f) părinților
- g) altei persoane

Se marchează cu „X” căsuța corespunzătoare și se acceptă o singură variantă de răspuns.

52. NUMELE ȘI PRENUMELE PERSOANEI INTERVIEWATE

Se completează în clar, fără prescurtări și cu majuscule. Se solicită și semnătura persoanei interviewate și se completează data la care informațiile au fost înregistrate în formularul recensământului.

De asemenea, recenzorul își va înscrie numele și prenumele în clar, cu majuscule, după care va semna formularul.

Atât recenzorul, cât și persoana interviewată sunt răspunzători pentru corectitudinea datelor înscrise în formular.

MODUL DE COMPLETARE A FORMULARULUI PRIVIND REZULTATELE PROVIZORII

La Recensământul General Agricol 2010 se estimează completarea a circa 4 milioane de formulare de bază, în fiecare dintre acestea fiind înregistrați 550 de indicatori. Prelucrarea datelor înscrise în formulare, la fiecare indicator menționat, se realizează într-o perioadă mare de timp.

Astfel, pentru obținerea unor rezultate într-o perioadă de timp mai scurtă, se prelucerează, într-o primă etapă, numai indicatorii principali, care se extrag din formularul de bază și se înscriu într-un formular special, denumit "Formular privind rezultatele provizorii". Acest formular, atașat formularului de bază, se separă după completare, pentru a fi prelucrat cu prioritate.

ATENȚIE ! Formularul cu rezultate provizorii se completează pentru toate exploatațiile agricole (pentru toate formularele RGA de bază) indiferent dacă există sau nu valori ale indicatorilor.

Indicatorii din formularul cu rezultate provizorii se regăsesc în formularul de bază, după cum se specifică în paranteze.

- 1.1. Numărul mapei** – trebuie să fie același cu cel înscris în formularul de bază, la Capitolul I, punct 1, subpunct 1.1.
- 1.2. Numărul formularului în cadrul mapei** – trebuie să fie același cu cel înscris în formularul de bază, la Capitolul I, punct 1, subpunct 1.2.
- 1.3. Cod SIRUTA localitate (la nivel de sat)** – trebuie să fie identic cu cel înscris în formularul de bază, la Capitolul I, punct 1, subpunct 1.5.
- 2. Statutul juridic al exploatației agricole** – se completează codul corespunzător căsuței marcate în formularul de bază de la Capitolul I, punctul 2. Acest cod este un număr cuprins între 01 și 11.

Toți indicatorii care urmează, de la punctul 3 până la punctul 5, se transcriu din formularul de bază, conform corespondențelor menționate între parantezele din dreptul fiecăruia.

Indicatorul **5.1. Număr persoane (exclusiv temporari și alte categorii de persoane)** se completează după ce se consultă Capitolul X din formularul de bază.

Dacă exploatația agricolă este fără personalitate juridică (statutul juridic = 1 sau 2), se adună numărul de persoane de la Capitolul X, punct 45.1 și, dacă există, numărul de persoane de la Capitolul X, subpunct 46.1. și subpunct 46.2.

Dacă este vorba de o unitate cu personalitate juridică (statutul juridic = de la 3 la 11), se adună numărul de persoane de la Capitolul X, subpunct 46.1. și subpunct 46.2.

Atenție! Dacă formularul de bază are și pagini adiționale pentru Capitolul X, se adună și numărul de persoane înregistrate pe acestea.

Indicatorul **5.2. Număr de zile lucrate** se completează după ce se consultă Capitolul X din formularul de bază.

Dacă exploatarea agricolă este fără personalitate juridică (statutul juridic = 1 sau 2), se adună numărul de zile lucrate de la Capitolul X, subpunct 45.2. și, dacă există, numărul de zile lucrate de la Capitolul X, subpunct 46.1., coloana 3, subpunct 46.3., subpunct 46.4. (a și b), coloana 2 și subpunct 46.5.

Dacă este vorba de o unitate cu personalitate juridică (statutul juridic = de la 3 la 11), se adună numărul de zile lucrate de la Capitolul X, subpunct 46.1., coloana 3, subpunct 46.3., subpunct 46.4. (a și b) coloana 2 și subpunct 46.5.